

2n Exercicis d'alerta en l'àmbit nacional, que han de tenir lloc, almenys, dues vegades l'any.

3r Accions de formació sobre tècniques de comunicació, per organitzar campanyes de sensibilització sobre la malaltia destinada a les autoritats, els ramaders i els veterinaris.

2. La Comissió Europea pot modificar o completar els criteris i requisits que preveu l'apartat anterior per atendre la naturalesa específica de la pesta porcina africana i el progrés de les mesures de lluita contra la malaltia.

CAP DE L'ESTAT

10463 *LLEI 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.* («BOE» 124, de 24-5-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El desenvolupament econòmic sostingut i la millora de la qualitat de vida no es poden desvincular de la creació d'infraestructures i de la prestació als ciutadans de serveis considerats essencials, funcions totes dues que tenen en els poders públics els responsables més qualificats. El protagonisme de les diferents administracions públiques no ha d'excloure i no pot fer-ho, tanmateix, per assegurar una resposta millor a les demandes de la societat, el paper rellevant que correspon a la societat civil mateixa en general i, en el pla econòmic, a l'empresari privat, col·laborador obligat i tradicional de l'Administració a través de les diferents fórmules que recull la nostra legislació.

En el repertori d'instruments que articulen la col·laboració entre els poders públics i el sector privat, presenta una significació especial la institució de la concessió, utilitzada en el segle XIX com a opció cardinal en els grans interessos administratius i recollida i adaptada, en funció dels diferents objectius als quals s'ordenava, a les legislacions sectorials que sorgeixen en el segle XIX. El seu procés evolutiu ha culminat, amb base ja en el propi dret de la Unió Europea, en l'acollida de la concessió d'obres públiques en la legislació de contractes de les administracions públiques. La importància, tanmateix, de la institució com a instrument a disposició dels poders públics per dosificar el seu esforç i potenciar paral·lelament les seves capacitats, unida als seus trets clarament contractuals, ja havia fet que la Constitució, a l'article 149.1.18a, reservés a la competència exclusiva de l'Estat la legislació bàsica en matèria de concessions al costat de la de contractes.

El que s'ha exposat fins aquí permet destacar tant la vigència de la concessió com la seva regulació singular i fragmentada, imposada per la necessària adaptació als objectius diferenciats als quals serveix en el marc de les legislacions sectorials. Aquest tractament diversificat ha portat a enfosquir el seu concepte i fins i tot a violentar

les seves notes substantives a favor de solucions molt concretes fins a fer perdre, paradoxalment, a la institució, víctima d'aquest afany d'especialització, gran part de la seva capacitat ordenadora.

Per tot el que s'ha exposat, en el llindar del segle XXI, sembla raonable, si no obligat —i aquest és l'objectiu de la Llei—, recuperar els trets definidors de la figura centenària de la concessió d'obres públiques —contribució dels recursos privats a la creació d'infraestructures i equitativa retribució de l'esforç empresarial—, figura insubstituïble en l'actuar dels poders públics, si bé ajustant-los al model administratiu i social dels nostres dies, és a dir, fent útil de nou la institució, en funció de les seves característiques essencials, en tots els camps en què està destinada a operar.

Des del punt de vista de la tècnica normativa s'ha optat per inserir la regulació específica d'aquest contracte en la Llei de contractes de les administracions públiques, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, seguint el criteri sostingut pel Consell d'Estat. En virtut d'això, s'introdueix, en la regulació dels diferents tipus de contractes administratius del llibre II, un nou títol V «Del contracte de concessió d'obres públiques», que recull el règim jurídic d'aquest contracte, ara ja típic, atenent les singularitats que presenta i en la línia de la tradició del dret espanyol. El resultat és un títol harmònic i sistemàtic en la mesura que conté una regulació de la concessió que, partint de la definició de la figura contractual, disciplina tota la vida del contracte en els punts en què realment ha estat necessari el seu tractament singular respecte a la part general del llibre I d'aquesta Llei.

D'aquesta manera, la Llei de contractes de les administracions públiques es veu enriquida amb la regulació completa d'aquest contracte, la utilització generalitzada del qual per part de les administracions públiques demanava un règim jurídic singularitzat, atenent les seves característiques especials, dins del codi de normes de contractació que constitueix aquesta Llei.

La nova regulació del contracte de concessió d'obres públiques que conté aquesta Llei resulta, per tant, troncal o horitzontal, amb caràcter de legislació bàsica en la seva major part, de compliment obligat per a totes les administracions que la vulguin utilitzar. Les regulacions sectorials o autonòmiques adquireixen en conseqüència un caràcter de complementarietat excepte en els casos en què el legislador mateix estableixi l'excepció per via singular. La norma estableix així el règim regulador de la concessió, que l'Estat en principi considera irrenunciable perquè la institució compleixi el nou paper que la societat reclama, és a dir, la seva contribució al finançament i la creació d'infraestructures i, consegüentment, al més ràpid creixement econòmic.

En conseqüència, amb la posada el dia de la institució concessional, el finançament i la construcció de les obres públiques quedaria instrumentada substancialment a través d'alguna de les modalitats següents:

a) Construcció mitjançant un contracte administratiu d'obres, tal com preveu el títol I del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, amb finançament d'una o diverses administracions públiques en funció de la finalitat de les obres i, eventualment, ajuts dels fons de la Unió Europea.

b) Construcció mitjançant un contracte administratiu d'obra sota la modalitat d'abonament total del preu, és a dir, amb finançament previ del contractista i pagament ajornat per part de l'Administració, de conformitat amb el que estableix l'article 147 de la Llei 13/1996, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

c) Construcció i explotació de l'obra pública en règim de concessió, conferint el protagonisme principal,

sota la tutela i el control de l'Administració, a la iniciativa i el capital privats, opció aquesta en què queda inclosa la varietat del contracte de concessió que incorpora l'obligació addicional per al concessionari de construir una obra o obres diferenciades de la qual és objecte de concessió, però vinculades a ella.

La modalitat a què es refereix el paràgraf c) és la que regula aquesta Llei, els principis inspiradors i el contingut de la qual s'exposen a continuació.

II

Quatre conceptes o notes fonamentals caracteritzen la figura de la concessió, tal com la concep aquesta Llei, conceptes que en constitueixen el nucli, imprimint-li caràcter, i el contingut o significat dels quals convé precisar per a una millor comprensió de la norma. Aquests són els d'«obra pública», «risc concessional», «equilibri econòmic de la concessió» i «diversificació del finançament», conceptes que s'examinen a continuació.

La regulació del contracte d'obres identifica les obres (article 120 de la Llei de contractes de les administracions públiques) més com a activitat que com a resultat, d'aquí el plural utilitzat en la denominació del contracte, si bé l'«obra pública», en sentit estricte, s'ha d'entendre com a sinònim de bé immoble d'interès públic creat per l'activitat del concessionari que realitza el projecte aprovat per l'Administració. En la nova regulació del contracte de concessió d'obres públiques, l'obra pública, com a realitat tangible que admet la possibilitat de la seva explotació econòmica, constitueix el principal factor per definir-ne l'objecte, factor al qual s'uneix l'interès que la construcció de l'obra mereixi per a l'Administració concedent. En aquest punt també convé precisar que l'obra rep el seu just significat per possibilitar el contracte quan és susceptible de constituir-se en suport instrumental per a l'execució d'activitats i serveis diversos d'interès públic, inclòs el que es pugui desprendre de la seva naturalesa mateixa quan es destini a l'ús o l'aprofitament general.

Té importància capital, perquè la concessió de l'obra pública conservi la seva adreça d'identitat i pugui ser reconeguda com a tal, que el concessionari assumeixi el risc de la seva construcció, conservació i explotació. Evidentment, en un contracte de llarga durada per naturalesa, l'assumpció del risc, davant la impossibilitat de predir amb un marge raonable d'error el futur, no pot transformar el contracte en un negoci aleatori; per tant, en coherència s'imposa moderar adequadament els límits del risc, si es volen atreure la participació del capital i la iniciativa privades en inversions el volum de les quals exigeix l'esforç compartit dels sectors públic i privat. Tanmateix, s'ha de destacar que l'assumpció de risc en «proporció substancial» pel concessionari resulta determinant perquè el contracte de concessió mereixi aquesta qualificació. La Llei respon així, sense ambigüitats, a les exigències de la doctrina i les conclusions de la Comissió Europea, exposades en la seva Comunicació Interpretativa 2000/C 121/02, publicada al «Diari Oficial de la Comunitat Europea» de 29 d'abril de 2000. Aquesta doctrina del risc en conseqüència informa la regulació que la Llei fa de la concessió d'obres públiques.

La tercera nota clau és l'atenció prestada al significat i als efectes del principi d'equilibri econòmic de la concessió. La tradició del nostre dret positiu, potser s'hauria de parlar amb més propietat de nombrosos plecs de condicions, ha consagrat, significativament en alguns casos, una interpretació del principi sempre favorable al concessionari, fins aconseguir fins i tot que el risc d'aquest desaparegués a vegades. Perquè la concessió conservi la seva naturalesa, l'equilibri econòmic contractual ha de recompondre —quan s'altera per les causes taxades que la Llei estableix— el marc definit i pactat

entre l'Administració i el contractista, referència obligada per determinar els riscos i beneficis del concessionari. L'equilibri s'ha de restablir, tant si s'ha trencat en perjudici com a favor del concessionari, produint uns efectes més enllà del que es considera desitjable o tolerable per a la credibilitat de la institució i per a l'interès públic, sense que per això s'elimini l'interès del concessionari.

En la línia anterior, un increment de la demanda de la utilització de l'obra de caràcter extraordinari, que vagi més enllà de les previsions del pla economicofinançer concessional, ha de fonamentar els ajustaments oportuns per evitar que l'usuari, al qual correspon en última instància el finançament total o parcial de la inversió realitzada i el pagament de l'explotació de l'obra, suporti un peatge o un cànon desproporcionats, amb trencament manifest de l'equitat. Per a això es preveu, en virtut del que disposa el nou article 233.1.d) de la Llei de contractes de les administracions públiques, que el concessionari quedi contractualment compromès, d'acord amb la seva pròpia oferta, amb un nivell mínim i un altre de màxim de rendiments totals per a cada concessió, de manera que, si no s'assoleix el primer o se sobrepassa el segon durant el període que en cada cas es determini, sigui procedent la revisió del contracte. En virtut d'això, s'incorporen al propi contracte els termes de revisió d'aquest per les variacions que es produeixin en els rendiments derivats de la utilització de l'obra [article 248.2.c)]. Amb això s'assegura, alhora, la justa retribució de l'esforç i el risc empresarials i el sacrifici raonable de l'usuari de l'obra pública. En definitiva, aquesta interpretació de l'equilibri econòmic del contracte constitueix una de les opcions capitals que inspiren la nova regulació de la concessió d'obres públiques, en sintonia amb la naturalesa i finalitat de la institució i la ponderada distribució del risc.

Les característiques configuradores de la institució concessional es completen amb la diversificació de les fonts de finançament, a fi de fer-la més atractiva per al capital privat, introduint un règim regulador per tal d'evitar la congelació de la inversió que es faci. Així, la concessió, com a bé jurídic, s'integra plenament al tràfic mercantil des del moment de la perfecció del contracte, i pot ser objecte de cessió i hipoteca. Així mateix, a fi de permetre la diversificació de l'esforç inversor, la Llei facilita l'obertura de la societat concessionària al mercat de capitals, lògicament no només mitjançant els mitjans convencionals, és a dir, el finançament per entitats de crèdit o l'emissió d'obligacions, bons o altres títols semblants, fins i tot amb la possibilitat de comptar amb l'aval públic si els interessos generals així ho aconsellessin, sinó mitjançant la titolització dels drets de crèdit vinculats a l'explotació de l'obra, titolització que es pot referir, si s'escau, als que corresponguin a les zones complementàries de la concessió de caràcter comercial. La presència del capital privat s'assegura mitjançant un sòlid repertori de garanties per als possibles creditors hipotecaris i posseïdors de títols.

III

La Llei es compon d'un únic article en què es modifica la Llei de contractes de les administracions públiques per donar cabuda a la nova regulació del contracte de concessió d'obres públiques, 12 disposicions addicionals, 1 disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

L'article únic comença amb la modificació de l'article 5.2.a) de la Llei de contractes de les administracions públiques per donar entrada al contracte de concessió d'obres públiques en l'enumeració dels contractes típics que conté l'esmentat article, que es complementa amb la de l'article 7, referit al règim jurídic d'aquests contractes, en el qual es defineix l'ordre de prelació de fonts concorde amb les especialitats d'aquest contracte.

L'apartat 3 fa una nova redacció de la secció 2a del capítol I del títol I del llibre II, introduint la modalitat del finançament d'una obra pública mitjançant una concessió de domini públic. El nou article 130 encunya, per tant, una figura nova de caràcter mixt, en virtut de la qual la contraprestació de l'Administració per la construcció i el manteniment, o només pel manteniment, de l'obra consistiria en l'atorgament d'una concessió de domini públic a la zona de serveis o a l'àrea d'influència en què aquella s'integra. No és una concessió d'obres públiques d'acord amb el que disposa aquesta Llei, ja que es parteix de la premissa que l'obra no sigui susceptible d'explotació econòmica, per la qual cosa s'ha optat per incloure-la al títol I del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, relatiu al contracte d'obres. Això no obstant, s'incorpora a aquesta Llei atenent a la seva finalitat coincident amb el contracte de concessió d'obres públiques de contribuir al finançament d'aquestes sense recórrer necessàriament al pressupost de les diferents administracions públiques.

A l'apartat 4 es modifica l'article 157, paràgraf a), per homologar la durada referida als contractes que comprenguin execució d'obres i explotació de serveis quan sigui de mercat o llotja central a l'engròs d'articles alimentaris gestionats per societats d'economia mixta municipal al termini màxim de durada dels contractes de concessió d'obres públiques atenent les dificultats que afronten aquest tipus de contractes per mantenir l'equilibri econòmic de les seves explotacions.

L'apartat 5 conté la part nuclear de la Llei, ja que introdueix el nou títol V al llibre II, denominat «Del contracte de concessió d'obres públiques». Aquest títol es compon de cinc capítols: capítol I. Disposicions generals; capítol II. De la construcció de les obres públiques objecte de concessió; capítol III. Drets i obligacions del concessionari i prerrogatives de l'òrgan de contractació; capítol IV. Finançament privat; capítol V. Extinció de les concessions.

El capítol I, «Disposicions generals» (articles 220 a 226) comença amb la definició del contracte de concessió d'obres públiques d'acord amb el que s'ha assenyalat abans (article 220), en precisa a continuació el contingut (article 221) i preveu la possibilitat que la iniciativa de l'obra pública objecte de concessió pugui correspondre a un particular (article 222).

Dos preceptes d'aquest capítol revesteixen significació especial, com són el que es refereix a les zones complementàries d'explotació comercial (article 223), espai destinat a tenir en determinades concessions un paper rellevant, no només pel que fa a la funcionalitat d'aquesta sinó també a la repercussió de la seva explotació en el conjunt del pla economicofinancer de la mateixa concessió, i el que estableix el marc de finançament de les obres públiques que es construeixin mitjançant un contracte de concessió (article 224). L'article 225 estableix, per la seva part, el model de retribució del concessionari a través de l'abonament, per part de l'usuari de l'obra o per part de les pròpies administracions concedents, d'un preu o un cànon, així com els eventuais ajuts públics que pot rebre el concessionari, al qual correspon, en tot cas, assumir el risc en funció de la inversió realitzada.

Aquest capítol I es tanca amb l'article 226 en el qual es regula el finançament possible, amb càrrec total o parcial a les corresponents tarifes d'explotació, d'una obra pública diferenciada de la que és objecte de concessió però amb la que té alguna relació funcional.

El capítol II, «De la construcció de les obres objecte de concessió» (articles 227 a 241), regula les actuacions prèvies per definir l'obra i el futur contracte de concessió (articles 227 a 234), partint el procés d'un estudi de viabilitat fins a culminar al corresponent plec de clàusules

administratives particulars en el qual es concreta el contingut de la concessió de què es tracti. El capítol regula a continuació el procediment de selecció del concessionari (article 235), vetllant sempre per l'aplicació dels principis de publicitat, transparència, igualtat i no discriminació, ja que el sistema es remet al que estableix la mateixa Llei de contractes de les administracions públiques. El capítol es refereix, finalment, a l'etapa d'execució de les obres (articles 236 a 241), etapa que es desenvolupa de manera anàloga a la regulada per al contracte d'obres, si bé respectant les peculiaritats de la concessió en què, lògicament, les obres són en la majoria dels casos executades per tercers.

El capítol III, «Drets i obligacions del concessionari i prerrogatives de l'Administració concedent» (articles 242 a 252), constitueix un capítol nuclear pel que fa al règim jurídic de la concessió. Els articles 242 i 243 enumeren el repertori de drets i obligacions del concessionari, i la Llei ha optat per sotmetre els actes de disposició de la concessió per part del titular al control previ de l'Administració, a fi d'assegurar la continuïtat de l'explotació de l'obra. Pel que respecta a l'ús i la conservació de l'obra pública (article 244), i per a la seva garantia es confereixen al concessionari, en el marc de les seves obligacions, determinades facultats en matèria de policia.

Aquest capítol inclou, així mateix, la regulació del règim economicofinancer de la concessió. L'article 245 diferencia els diversos tipus d'aportacions públiques susceptibles de contribuir, segons els casos, a la construcció de l'obra, així com les fases en què aquestes aportacions es poden produir. Per la seva part, l'article 247 identifica les aportacions, també públiques, que pot rebre el concessionari en la fase d'explotació per garantir la viabilitat econòmica de la concessió. La retribució per la utilització de l'obra, que descansa al model tarifari, sense perjudici que les tarifes siguin abonades, segons convingui per a l'interès públic i es determini als plecs, per l'usuari o l'Administració, totalment o parcialment, és objecte de regulació en l'article 246, precepte que estableix a més els casos en què és procedent la revisió de les tarifes.

L'article 248 identifica els casos en què s'ha de restablir l'equilibri econòmic del contracte i preveu les mesures per fer-ho, conciliant l'interès del concessionari amb l'interès públic mitjançant la possibilitat, segons escaigui, d'acordar tant la modificació de les tarifes com les condicions d'explotació de l'obra, inclosa la reducció o l'ampliació del termini concessional que no pot superar en cap cas el màxim previst per la llei. En relació amb els casos en què és procedent el restabliment de l'equilibri econòmic, el precepte determina el concepte de ruptura substancial de l'economia de la concessió en referir-la a la rendibilitat esperada per a aquesta.

Finalment, aquest capítol III regula les prerrogatives i els drets de l'Administració que, a més dels convencionals o propis de la concessió, inclouen el d'imposar amb caràcter temporal les condicions d'utilització de l'obra per atendre situacions excepcionals (article 249), la modificació de la pròpia obra pública suport de la concessió (article 250), el segrest d'aquesta, en els casos i amb els efectes que preveu la norma (article 251), així com el sistema de penalitats per incompliment per part del concessionari de les seves obligacions (article 252).

El capítol IV, «Finançament privat» (articles 253 a 260), es refereix a les modalitats de finançament privat de què es pot beneficiar la concessió, regulant l'emissió d'obligacions i altres títols, així com la incorporació a títols negociables dels drets de crèdit del concessionari i la tutela dels drets dels tenidors (articles 253 i 254), la hipoteca de la concessió (articles 255 a 257),

incloent-hi els drets que assisteixen el creditor hipotecari i el procediment d'execució de la hipoteca (article 257) i els drets de titulars de càrregues inscrites o anotades sobre la concessió per al cas de resolució concessional (article 258). L'article 259 completa el sistema en establir la possibilitat de recórrer, com a font de finançament, als crèdits participatius i en fixa el règim jurídic. Finalment, el 260 regula l'ordre jurisdiccional competent per conèixer les qüestions litigioses que se susciten per aplicació dels preceptes que conté aquest capítol.

El capítol V, «Extinció de les concessions» (articles 261 a 266), regula els casos d'extinció de la concessió, que ha de tenir lloc per compliment del termini o per resolució (article 261). D'una banda preveu els efectes de l'extinció de la concessió per transcurts del termini (article 262), la durada màxima del qual s'estableix en l'article 263 diferenciant les concessions d'infraestructures segons es tracti de concessions per a la construcció i l'explotació d'obres públiques (40 anys) o per a l'explotació d'aquestes (20 anys). Les possibilitats de prorroga queden limitades a un màxim de 60 i 25 anys, respectivament, en casos excepcionals, així mateix preveu la norma i la prerrogativa de l'Administració per reduir el termini concessional en els casos que conté la Llei mateixa. D'altra banda, preveu les causes de resolució (article 264), afegint a les que són pròpies del règim general de contractació administrativa les peculiars o pròpies de la concessió. Els articles 265 i 266 concreten l'aplicació de les causes de resolució i els efectes d'aquesta.

La Llei, tal com s'ha indicat, inclou dotze disposicions addicionals, una altra de derogatòria i diverses disposicions finals. En primer lloc, i després de la disposició sobre la planificació de les obres públiques, les disposicions addicionals segona i tercera contenen les corresponents precisions per assegurar a tot hora la cooperació mútua dels poders públics en la matèria i, sense perjudici d'aplicar els principis i les modalitats regulats ja en el nostre ordenament (títol I de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), tradueixen de manera expressa en la norma la doctrina de les sentències del Tribunal Constitucional, dictades en ocasió de l'anàlisi de l'abast de la competència estatal sobre obres públiques concretes d'interès general i la seva articulació amb l'exercici de les altres competències concurrents.

La resta de les disposicions addicionals es refereixen a l'avaluació de l'impacte ambiental de les obres objecte de concessió (disposició addicional quarta), introdueixen l'informe preceptiu i vinculant del Ministeri de Defensa en els casos en què la construcció de les obres pugui incidir en zones de protecció afectades a la defensa nacional (disposició addicional cinquena), estableixen la declaració d'utilitat pública de les obres objecte d'un contracte de concessió (disposició addicional sisena), regulen el procediment i l'atribució de competències en matèria concessional (disposició addicional setena), modifiquen determinats preceptes de la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió (disposició addicional vuitena) i encomanen al Govern l'aprovació de la reglamentació tècnica per facilitar el cobrament electrònic de peatges per part dels concessionaris d'autopistes (disposició addicional novena). Finalment, la Llei introdueix determinades especialitats per acomodar la normativa sectorial en matèria de costes i obres públiques hidràuliques a la nova Llei (disposicions addicionals desena i onzena), també per determinar l'abast de la Llei en relació amb les infraestructures del sector energètic (disposició addicional dotzena).

La disposició derogatòria única, a més d'introduir una clàusula general de derogació, especifica els articles de

la Llei de contractes de les administracions públiques, de la Llei de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió i els referits a concessions de la Llei general d'obres públiques de 13 d'abril de 1877 que queden així mateix derogats.

La disposició final primera concreta els títols competencials de l'Estat per dictar la Llei i el caràcter dels diferents preceptes d'aquesta. En aquest sentit, la major part del seu articulat es qualifica de legislació bàsica estatal, dictada a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives reconeguda en l'article 149.1.18a de la Constitució. Seguint la jurisprudència constitucional, s'ha efectuat una polida elaboració del que constitueix el comú denominador normatiu que asseguri l'existència d'una mínima regulació uniforme a tot Espanya, d'acord amb les notes identificadores d'aquesta figura jurídica exposades més amunt.

La resta dels articles, tal com desglossa la disposició final, o bé són aplicables únicament a les concessions que atorgui l'Estat, o bé són aplicables plenament en virtut d'altres títols competencials estatals concurrents de l'article 149.1, com són «Defensa i Forces Armades» (4a), «Legislació mercantil» (6a), «Legislació civil» (8), «Bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica» (13a), «Hisenda general i deute de l'Estat» (14a) i «Obres públiques d'interès general» (24a).

La resta de disposicions finals assenyalen el caràcter bàsic de les normes de desplegament (disposició final segona), determinen els preceptes que són aplicables a totes les concessions (disposició final tercera), autoritzen el Consell de Ministres per dictar les disposicions necessàries en desplegament de la Llei (disposició final quarta) i estableixen la data d'entrada en vigor de la Llei (disposició final cinquena).

Article únic. *Modificació de la Llei de contractes de les administracions públiques, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny.*

U. Es modifica el paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei de contractes de les administracions públiques, que passa a tenir la redacció següent:

«a) Aquells l'objecte directe dels quals, conjuntament o separatament, sigui l'execució d'obres, la gestió de serveis públics i la realització de subministraments, els de concessió d'obres públiques, els de consultoria i assistència o de serveis, excepte els contractes compresos a la categoria 6 de l'article 206 referent a contractes d'assegurances i bancaris i d'inversions, dels compresos a la categoria 26 del mateix article, els contractes que tinguin per objecte la creació i interpretació artística i literària i els d'espectacles.»

Dos. Es modifica l'article 7 de la Llei de contractes de les administracions públiques, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 7. *Règim jurídic dels contractes administratius.*

1. Els contractes administratius, amb l'excepció que estableix l'apartat següent, es regeixen quant a la preparació, l'adjudicació, els efectes i l'extinció per aquesta Llei i les disposicions de desplegament; supletòriament s'apliquen les normes de dret administratiu restants i, si no, les normes de dret privat. Això no obstant, els contractes administratius especials, que es defineixen a l'article 5.2, paràgraf b), es regeixen per les seves pròpies normes amb caràcter preferent.

2. El contracte de concessió d'obres públiques es regeix, amb caràcter preferent al que disposa

l'apartat anterior, per les disposicions que conté el títol V del llibre II d'aquesta Llei, les seves disposicions de desplegament i per la legislació sectorial específica quan no s'oposi al títol esmentat, sense perjudici del que estableixen els articles 125 i 133 a 135 del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

3. L'ordre jurisdiccional contenciós administratiu és el competent per resoldre les controvèrsies que sorgeixin entre les parts als contractes administratius.»

Tres. Es modifica la denominació i el contingut de la secció 2a del capítol I del títol I del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, que passa a tenir la redacció següent:

«SECCIÓ 2a FINANÇAMENT DE L'OBRA PÚBLICA MITJANÇANT CONCESSIÓ DE DOMINI PÚBLIC

Article 130. *Règim jurídic.*

El que disposa aquesta secció és exclusivament aplicable als casos en què una obra pública, per la seva naturalesa i les seves característiques, no sigui susceptible d'explotació econòmica i, per tant, objecte del contracte de concessió d'obres públiques regulat al títol V del present llibre.

Article 131. *Requisits.*

En els casos a què es refereix l'article precedent, la construcció i conservació de l'obra pública, o bé només la seva conservació, pot ser objecte del corresponent contracte d'execució i manteniment, o només de manteniment, d'obra pública, i l'Administració competent per raó de la matèria, conforme a la legislació demanial específica d'aquesta, pot atorgar com a contraprestació una concessió de domini públic a la zona de serveis o a l'àrea d'influència en la qual s'integra l'obra.

Article 132. *Plec de clàusules administratives particulars.*

Al corresponent plec de clàusules administratives particulars s'ha de determinar l'ús i la destinació així com les característiques de l'explotació previstos per als béns de domini públic objecte de la concessió.

Article 133. *Criteris de selecció.*

Per seleccionar el contractista i concessionari, l'òrgan de contractació ha de valorar, conjuntament, l'oferta relacionada amb la construcció i el manteniment de l'obra, o sobre el seu projecte, execució i manteniment, o només sobre el seu manteniment, així com les obres o actuacions que el licitador es proposi realitzar sobre el domini públic i el règim d'explotació que prevegi per a aquest.

Article 134. *Règim d'utilització dels béns de domini públic.*

No es pot atorgar una concessió de domini públic de resultes del contracte que regula aquesta secció contravenint el règim d'utilització dels béns de domini públic que regulen les lleis específiques.»

Quatre. Es modifiquen els articles 156 i 157 de la Llei de contractes de les administracions públiques en els termes següents:

1. El paràgraf a) de l'article 156 passa a tenir la redacció següent:

«a) Concessió, per la qual l'empresari gestiona el servei al seu propi compte i risc, i és aplicable

en aquest cas el que preveuen els apartats 1 i 3 de l'article 232 d'aquesta Llei.»

2. El paràgraf a) de l'article 157 passa a tenir la redacció següent:

«a) Cinquanta anys als contractes que comprenguin l'execució d'obres i l'explotació de servei públic, llevat que aquest sigui de mercat o llotja central a l'engròs d'articles alimentaris gestionats per societat d'economia mixta municipal, cas en què pot ser fins a 60 anys.»

Cinc. S'afegeix un nou títol V al llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, amb el contingut següent:

«TÍTOL V

Del contracte de concessió d'obres públiques

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 220. *Contracte de concessió d'obres públiques.*

1. S'entén per contracte de concessió d'obres públiques el contracte en virtut del qual l'Administració pública o l'entitat de dret públic concedent atorga a un concessionari, durant un termini, la construcció i l'explotació, o només l'explotació, d'obres relacionades a l'article 120 o, en general, de les obres que tot i ser susceptibles d'explotació, siguin necessàries per a la prestació de serveis públics de naturalesa econòmica o per al desenvolupament d'activitats o serveis econòmics d'interès general, reconeixent al concessionari el dret a percebre una retribució consistent en l'explotació de la pròpia obra, en l'esmentat dret acompanyat del de percebre un preu o en qualsevol altra modalitat que estableix aquest títol.

2. La construcció i l'explotació de les obres públiques objecte de concessió s'efectuen per compte i risc del concessionari, que ha d'assumir els riscos econòmics derivats de la seva execució i explotació en els termes i amb l'abast que estableix aquesta Llei, el que en tot cas és compatible amb els diferents sistemes de finançament de les obres que s'hi regulen i amb les aportacions a què es pugui obligar l'Administració concedent.

3. L'Administració concedent pot establir que el concessionari redacti el projecte de construcció de les obres de conformitat amb les exigències determinades al corresponent estudi o avantprojecte, en els termes que assenyala el capítol II. En aquest cas, l'aprovació del projecte correspon a l'Administració concedent i forma part del contracte de concessió.

4. El sistema de finançament de l'obra i la retribució del concessionari els determina l'Administració concedent amb respecte als objectius d'estabilitat pressupostària i atenent a criteris de racionalització en la inversió dels recursos econòmics, a la naturalesa de les obres i a la significació d'aquestes per a l'interès públic.

5. El règim del contracte de concessió d'obres públiques que preveu aquest títol és aplicable a totes les entitats de dret públic sigui quin sigui el seu règim jurídic de contractació i denominació.

Article 221. Contingut del contracte de concessió d'obres públiques.

1. El contracte de concessió d'obres públiques ha de comprendre necessàriament durant tot el termini de vigència de la concessió:

- a) L'explotació de les obres públiques de conformitat amb la seva pròpia naturalesa i finalitat.
- b) La conservació de les obres.
- c) L'adequació, la reforma i la modernització de les obres per adaptar-les a les característiques tècniques i funcionals requerides per a la correcta prestació dels serveis o la realització de les activitats econòmiques a les quals serveixen de suport material.
- d) Les actuacions de reposició i gran reparació que siguin exigibles en relació amb els elements que ha de reunir cada una de les obres per mantenir-se apta a fi que els serveis i les activitats als quals serveixen es puguin dur a terme adequadament d'acord amb les exigències econòmiques i les demandes socials.

2. Quan el contracte tingui per objecte conjuntament la construcció i l'explotació d'obres públiques, els plecs generals o particulars que regeixin la concessió poden exigir que el concessionari estigui igualment obligat a projectar, executar, conservar, reposar i reparar les obres que siguin accessòries o estiguin vinculades amb la principal i siguin necessàries perquè aquesta compleixi la finalitat determinant de la seva construcció i que permetin el seu millor funcionament i explotació, així com a efectuar les actuacions ambientals relacionades amb aquestes que s'hi prevegin.

En el cas que el contracte tingui per únic objecte l'explotació d'obres ja construïdes, el concessionari està així mateix obligat a la conservació, reparació o reposició de les obres accessòries o vinculades a l'obra principal, si el plec de clàusules administratives particulars de la concessió no disposa una altra cosa.

3. En el cas que aquestes obres vinculades o accessòries puguin ser objecte d'explotació o aprofitament econòmic, aquests corresponen al concessionari conjuntament amb l'explotació de l'obra principal, en la forma determinada pels plecs respectius.

Article 222. Contractes de concessió d'obres públiques a instància de particulars o d'altres administracions públiques.

Amb independència de la iniciativa de l'Administració competent per licitar possibles concessions, es pot iniciar el procediment a instància de persones naturals o jurídiques o d'altres administracions que es proposin construir i explotar una obra de les que regula aquesta Llei, sempre que el sol·licitant, a més de complir els requisits generals que s'hi estableixen, acompanyi la seva petició del corresponent estudi de viabilitat que preveu l'article 227 amb el contingut que preveu l'apartat 2 de l'esmentat article. Aquesta sol·licitud inicia el procediment que estableix l'article esmentat.

Article 223. Zones complementàries d'explotació comercial.

1. Atenent la seva finalitat, les obres públiques poden incloure, a més de les superfícies que siguin necessàries segons la seva naturalesa, altres zones o terrenys per a l'execució d'activitats complementàries, comercials o industrials que siguin neces-

sàries o convenients per la utilitat que presten als usuaris de les obres i que siguin susceptibles d'un aprofitament econòmic diferenciat, com són establiments d'hoteleria, estacions de servei, zones de lleure, estacionaments, locals comercials i altres de susceptibles d'explotació.

Aquestes activitats complementàries s'implanten de conformitat amb el que estableixen els plecs generals o particulars que regeixin la concessió i, si s'escau, amb el que determina la legislació o el planejament urbanístic que sigui aplicable.

Les corresponents zones o espais queden subjectes al principi d'unitat de gestió i control de l'Administració pública concedent i són explotats conjuntament amb l'obra pel concessionari directament o mitjançant tercers en els termes que estableix l'oportú plec de la concessió.

2. Els béns i les instal·lacions inclosos a la zona d'activitats complementàries de l'obra concedida es lliuren a l'òrgan contractant al terme de la concessió en la forma que estableix aquesta Llei.

Article 224. Finançament de les obres públiques construïdes mitjançant contracte de concessió.

1. Les obres públiques objecte de concessió són finançades, totalment o parcialment, pel concessionari que, en tot cas, n'assumeix el risc en funció de la inversió realitzada.

2. El concessionari pot recórrer al finançament privat per afrontar les seves obligacions contractuals en els termes i les condicions que estableix aquesta Llei.

A més dels mitjans que preveu el capítol IV d'aquest títol, pot obtenir finançament mitjançant la contractació de préstecs o crèdits amb entitats de crèdit d'acord amb l'ordenament jurídic vigent. Els contractes esmentats han de ser comunicats a l'òrgan de contractació en el termini d'un mes des de la seva subscripció.

Així mateix, el concessionari pot recórrer a altres mitjans de finançament privat amb l'autorització prèvia de l'òrgan de contractació.

3. Quan hi hagi raons de rendibilitat econòmica o social, o concorrin singulars exigències derivades de la finalitat pública o interès general de l'obra objecte de concessió, l'Administració també pot aportar recursos públics per al seu finançament, que adopta la forma de finançament conjunt de l'obra, mitjançant aportacions dineràries o no dineràries, subvencions o préstecs reintegrables, amb interès o sense, o préstecs participatius d'acord amb el que estableixen l'article 236 i la secció 2a del capítol III d'aquesta Llei i de conformitat amb les previsions del corresponent plec de clàusules administratives particulars; en qualsevol cas, s'ha de respectar el principi d'assumpció de risc pel concessionari.

4. La construcció de l'obra pública objecte de concessió també pot ser finançada amb aportacions d'altres administracions públiques diferents a la concedent, en els termes que contingui el conveni corresponent, i amb el finançament que pugui provenir d'altres organismes nacionals o internacionals.

Article 225. Retribució del concessionari.

El concessionari es retribueix directament mitjançant el preu que aboní l'usuari o l'Administració per la utilització de l'obra, pels rendiments procedents de l'explotació de la zona comercial i, si s'escau, amb les aportacions de l'Administració mateixa d'acord amb el que preveu aquesta Llei,

i s'ha de respectar el principi d'assumpció de risc pel concessionari.

Article 226. *La concessió d'obres públiques i la construcció d'obres públiques diferenciades.*

1. Quan dues obres públiques o més mantinguin una relació funcional entre elles, el contracte de concessió d'obra pública no perd la seva naturalesa pel fet que la utilització d'una part de les obres construïdes no estigui subjecta a remuneració sempre que l'esmentada part sigui, així mateix, competència de l'Administració concedent i incideixi en l'explotació de la concessió.

2. El corresponent plec de clàusules administratives particulars especifica amb claredat els aspectes concernents a l'obra objecte de concessió, segons determina aquesta Llei, i distingeix, a aquests efectes, la part objecte de remuneració d'aquella que no ho és.

Els licitadors han de presentar el corresponent pla economicofinancer que prevegi ambdues parts de les obres.

3. En tot cas, per a la determinació de les tarifes que s'han d'aplicar per la utilització de l'obra objecte de concessió s'ha de tenir en compte l'import total de les obres realitzades.

CAPÍTOL II

De la construcció de les obres objecte de concessió

SECCIÓ 1a ACTUACIONS PRÈVIES

Article 227. *Estudi de viabilitat.*

1. Amb caràcter previ a la decisió de construir i explotar en règim de concessió una obra pública, l'òrgan que correspongui de l'Administració concedent acorda la realització d'un estudi de viabilitat de l'obra.

2. L'estudi de viabilitat ha de contenir, almenys, les dades, les anàlisis, els informes o els estudis que siguin procedents sobre els punts següents:

a) Finalitat i justificació de l'obra, així com definició de les seves característiques essencials.

b) Previsions sobre la demanda d'ús i incidència econòmica i social de l'obra a la seva àrea d'influència i sobre la rendibilitat de la concessió.

c) Valoració de les dades i els informes existents que facin referència al planejament sectorial, territorial o urbanístic.

d) Estudi d'impacte ambiental quan aquest sigui preceptiu d'acord amb la legislació vigent. En els casos restants, una anàlisi ambiental de les alternatives i les corresponents mesures correctores i protectores necessàries.

e) Justificació de la solució elegida, indicant, entre les alternatives considerades si es tracta d'infraestructures viàries o lineals, les característiques del seu traçat.

f) Riscos operatius i tecnològics a la construcció i l'explotació de l'obra.

g) Cost de la inversió per realitzar, així com el sistema de finançament proposat per a la construcció de l'obra amb la justificació, així mateix, de la procedència d'aquesta.

3. L'Administració concedent sotmet l'estudi de viabilitat a informació pública pel termini d'un mes, prorrogable per idèntic termini a raó de la complexitat de l'estudi i en dona trasllat per a informe als òrgans de l'Administració General de l'Estat,

les comunitats autònomes i corporacions locals afectades quan l'obra no figuri en el corresponent planejament urbanístic que han d'emetre'l en el termini d'un mes.

4. El tràmit d'informació pública que preveu l'apartat anterior també serveix per complir el concernent a l'estudi d'impacte ambiental, en els casos en què la declaració d'impacte ambiental sigui preceptiva.

5. S'admet la iniciativa privada en la presentació d'estudis de viabilitat de concessions eventuales. Presentat l'estudi, s'eleva a l'òrgan competent perquè en el termini de tres mesos comuniqui al particular la decisió de tramitar-lo o no tramitar-lo o fixi un termini més gran per al seu estudi que, en cap cas, és superior a sis mesos. El silenci de l'Administració o de l'entitat que correspongui equival a la no acceptació de l'estudi.

En el cas que l'estudi de viabilitat culmini amb l'atorgament de la corresponent concessió després de la licitació corresponent, el seu autor té dret, sempre que no hagi resultat adjudicatari i llevat que l'estudi hagi resultat insuficient d'acord amb la seva pròpia finalitat, al rescabament de les despeses efectuades per elaborar-lo, incrementades en un 10 per cent com a compensació, despeses que es poden imposar al concessionari com a condició contractual en el corresponent plec de clàusules administratives particulars. L'import de les despeses el determina l'Administració concedent en funció de les que resultin acreditades per qui hagi presentat l'estudi, conformes amb la naturalesa i el contingut d'aquest i d'acord amb els preus de mercat.

6. L'Administració concedent pot acordar motu vadament la substitució de l'estudi de viabilitat a què es refereixen els apartats anteriors per un estudi de viabilitat economicofinancera quan per la naturalesa i finalitat de l'obra o per la quantia de la inversió requerida consideri que aquest és suficient. En aquests casos l'Administració elabora, a més, abans de licitar la concessió, el corresponent avantprojecte o projecte per assegurar els tràmits que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article 228.

Article 228. *Avantprojecte de construcció i explotació de l'obra.*

1. En funció de la complexitat de l'obra i del grau de definició de les seves característiques, l'Administració concedent, aprovat l'estudi de viabilitat, pot acordar la redacció de l'avantprojecte corresponent. Aquest pot incloure, d'acord amb la naturalesa de l'obra, zones complementàries d'explotació comercial.

2. L'avantprojecte de construcció i explotació de l'obra ha de contenir, com a mínim, la documentació següent:

a) Una memòria en què s'exposen les necessitats per satisfer, els factors socials, tècnics, econòmics, mediambientals i administratius considerats per atendre l'objectiu fixat i la justificació de la solució que es proposa. La memòria s'acompanya de les dades i els càlculs bàsics corresponents.

b) Els plans de situació generals i de conjunt necessaris per a la definició de l'obra.

c) Un pressupost que compregui les despeses d'execució de l'obra, inclòs el cost de les explotacions que s'hagin de dur a terme, partint dels mesuraments aproximats corresponents i valoracions.

d) Un estudi relatiu al règim d'utilització i explotació de l'obra, amb indicació de la seva forma de

finançament i del règim tarifari que regeix la concessió, incloent-hi, si s'escau, la incidència o contribució en aquestes dels rendiments que puguin correspondre a la zona d'explotació comercial.

3. L'avantprojecte se sotmet a informació pública pel termini d'un mes, prorrogable per idèntic termini tenint en compte la seva complexitat, perquè es puguin formular totes les observacions que es considerin oportunes sobre la ubicació i les característiques de l'obra, així com qualsevol altra circumstància referent a la seva declaració d'utilitat pública, i en dóna trasllat per a informe als òrgans de l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les corporacions locals afectades. Aquest tràmit d'informació pública també serveix per complir el concernent a l'estudi d'impacte ambiental, en els casos en què la declaració d'impacte ambiental sigui preceptiva i no s'hagi efectuat aquest tràmit anteriorment perquè es tracta d'un cas inclòs a l'apartat 6 de l'article anterior.

4. L'Administració concedent aprova l'avantprojecte de l'obra, considerant les alegacions formulades i incorporant-hi les prescripcions de la declaració d'impacte ambiental, i insta el reconeixement concret de la utilitat pública d'aquesta als efectes que preveu la legislació d'expropiació forçosa.

5. Quan el plec de clàusules administratives particulars ho autoritzi, i en els termes que estableixi, els licitadors a la concessió poden introduir en l'avantprojecte les millores que considerin convenientes.

Article 229. *Projecte de l'obra i replanteig d'aquest.*

1. En el cas que les obres siguin definides en totes les seves característiques per l'Administració concedent, es procedeix a la redacció, supervisió, aprovació i replanteig del corresponent projecte d'acord amb el que disposen els corresponents articles d'aquesta Llei i al reconeixement de la utilitat pública de l'obra als efectes que preveu la legislació d'expropiació forçosa.

2. Quan no hi hagi avantprojecte, l'Administració concedent ha de sotmetre el projecte, abans de l'aprovació definitiva, a la tramitació que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article 228 per als avantprojectes.

3. És aplicable referent a les possibles millores del projecte de l'obra el que disposa l'apartat 5 de l'article 228.

4. A les concessions de conservació i explotació d'obres públiques, els projectes de les obres que hagi d'executar el concessionari s'han d'ajustar, així mateix, pel que respecta a la seva exigència, contingut, supervisió i replanteig, al que disposa aquesta Llei per al contracte d'obres.

5. El concessionari respon dels danys derivats dels defectes del projecte quan, segons els termes de la concessió, li correspongui la seva presentació o hagi introduït millores en el proposat per l'Administració. La responsabilitat també s'estén als danys causats pels defectes dels projectes per a la conservació i l'explotació de l'obra pública a què es refereix l'apartat anterior.

Article 230. *Plecs de clàusules administratives particulars.*

1. Els plecs de clàusules administratives particulars dels contractes de concessió d'obres públiques han de fer referència, almenys, als aspectes

següents i als que conté l'article 232.1 d'aquesta Llei:

a) Definició de l'objecte del contracte, amb referència a l'avantprojecte o el projecte de què es tracti i menció expressa dels documents d'aquest que revesteixin caràcter contractual. Si s'escau, determinació de la zona complementària d'explotació comercial.

b) Procediment i forma d'adjudicació del contracte, criteris per a la selecció de l'adjudicatari i identificació de l'òrgan adjudicador.

c) Requisits de capacitat i solvència financera, econòmica i tècnica que siguin exigibles als licitadors. A aquests efectes, en el cas en què licitin persones jurídiques dominants d'un grup de societats, es pot tenir en compte les societats pertanyents al grup, sempre que acreditin que tenen efectivament la lliure i plena disponibilitat dels mitjans necessaris de les societats del grup per a l'execució del contracte.

d) Contingut de les proposicions, que ha d'incloure el que preveu l'article 233 d'aquesta Llei.

e) Sistema de retribució del concessionari en el qual s'inclouen les opcions possibles sobre les quals ha de versar l'oferta, així com, si s'escau, les fórmules de revisió de preus durant l'execució de les obres i d'actualització de costos durant la seva explotació, tot això amb referència obligada a la seva repercussió a les corresponents tarifes en funció de l'objecte de la concessió.

f) El llinar mínim de beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial per sota del qual no es pot incidir en els elements econòmics de la concessió.

g) Beneficis economicofinancers i tributants que es poden reconèixer per raó de l'objecte del contracte de concessió d'obres públiques, així com les eventuals aportacions immobiliàries o d'una altra naturalesa que pugui realitzar l'Administració o l'entitat concedent o altres administracions públiques.

h) Quantia i forma de les garanties provisionals i definitives.

i) Característiques especials, si s'escau, de la societat concessionària.

j) Termini, si s'escau, per a l'elaboració del projecte, termini per a l'execució de les obres i termini d'explotació d'aquestes, que pot ser fix o variable en funció dels criteris que estableix el plec.

k) Drets i obligacions específiques de les parts durant la fase d'execució de les obres i durant la seva explotació.

l) Règim de penalitats i supòsits que puguin donar lloc al segrest de la concessió.

m) Expressa submissió al que disposa aquesta Llei.

n) Lloc, data i termini per a la presentació d'ofertes.

2. L'òrgan de contractació pot incloure al plec, en funció de la naturalesa i complexitat d'aquest, un termini perquè els licitadors puguin sol·licitar els aclariments que considerin pertinents sobre el seu contingut. Les respostes tenen caràcter vinculant i s'han de fer públiques en termes que garanteixin la igualtat i concurrència en el procés de licitació.

Article 231. *Convocatòria de la licitació.*

1. L'òrgan de contractació, amb caràcter previ a la convocatòria de licitació, ha de comprovar que s'han complert tots els tràmits preparatoris i ha

d'aprovar el corresponent expedient de contractació que porta implícita la del plec de clàusules administratives particulars. En la mateixa resolució s'acorda l'obertura del procediment d'adjudicació mitjançant la convocatòria de la licitació del contracte.

2. La convocatòria s'ha de publicar segons el corresponent model d'anunci oficialment aprovat i d'acord amb les normes de publicitat dels contractes d'obres, amb l'especialitat que en el procediment restringit el termini per a la presentació de candidatures no pot ser inferior a 52 dies des de la data de la tramesa de l'anunci.

3. Amb independència de la informació que figurei a l'anunci de convocatòria, l'òrgan de contractació posa a disposició dels interessats, per a la seva consulta, la informació complementària que versa almenys sobre els aspectes següents:

a) L'obra pública objecte del contracte, concretant-ne les característiques i el règim d'explotació.

b) Procediment i forma d'adjudicació del contracte i els criteris de selecció del concessionari.

c) Relació de documents que ha de facilitar l'òrgan de contractació en la fase de licitació. Aquesta documentació inclou l'estudi de viabilitat o, si s'escau, l'estudi de viabilitat economicofinancera, el projecte o l'avantprojecte de les obres i el plec de clàusules administratives particulars a què s'ha de subjectar la concessió, amb especificació, si hi fos prevista, de la zona complementària d'explotació comercial i l'objecte d'aquesta.

d) Els requisits que han de complir els licitadors, així com els possibles socis que integrin en el futur la societat concessionària per constituir. Els possibles cessionaris de la concessió han de complir les condicions específiques que estableixen els plecs en funció del grau de desenvolupament del negoci concessional en el moment en què es produeixi la cessió esmentada.

e) Els punts que ha de comprendre la proposició i els documents que l'han d'acompanyar.

f) El règim de garanties exigit.

g) Forma, lloc i termini de presentació de les candidatures, que no pot ser inferior a 52 dies des de la data de la tramesa de l'anunci a l'Oficina de Publicacions Oficials de les Comunitats Europees quan la publicació al "Diari Oficial de les Comunitats Europees" sigui preceptiva.

4. En el procediment obert l'òrgan de contractació facilita als interessats que ho sol·licitin el plec de clàusules administratives particulars a què es refereix l'article anterior. En el procediment restringit o negociat l'esmentat plec es facilita als candidats seleccionats.

Article 232. *Requisits exigits als licitadors.*

1. Poden ser licitadors els qui compleixin els requisits de capacitat i solvència econòmica, financera i tècnica, de conformitat amb el que disposen els articles 15, 16 i 19 d'aquesta Llei i no estiguin incursos en els casos de prohibició per contractar que preveu l'article 20. El plec de clàusules administratives concreta els mitjans per acreditar la solvència tècnica, econòmica i financera, d'acord amb la naturalesa i l'objecte de la concessió.

2. Per participar en la licitació és necessari constituir una garantia provisional en la quantia que estableixi el plec de clàusules administratives particulars que no pot ser inferior al 2 per cent del pressupost estimat de la inversió.

3. Els qui concorrin individualment o conjuntament amb altres a la licitació d'una concessió

d'obres públiques, ho poden fer amb el compromís de constituir una societat que ha de ser la titular de la concessió. La constitució i, si s'escau, la forma de la societat s'han d'ajustar al que estableixi, per a determinats tipus de concessions, la legislació específica corresponent.

Article 233. *Contingut de les proposicions.*

1. Les proposicions dels licitadors han de versar sobre els punts que exigeix el plec de clàusules administratives particulars que són com a mínim els següents quan es tracti de concessions de construcció i explotació d'obra pública:

a) Relació de promotors de la futura societat concessionària, en el cas que n'estigués prevista la constitució, i característiques d'aquesta tant jurídiques com financeres.

b) Pla de realització de les obres amb indicació de les dates previstes per al seu inici, acabament i obertura a l'ús al qual es destinin.

c) Termini de durada de la concessió.

d) Pla economicofinancer de la concessió que inclou, entre els aspectes que li són propis, el sistema de tarifes, la inversió i els costos d'explotació i obligacions de pagament i despeses financers, directes o indirectes, estimades. Ha de ser objecte de consideració específica la incidència a les tarifes, així com en les previsions d'amortització, en el termini concessional i en altres variables de la concessió previstes al plec, si s'escau, dels rendiments de la demanda d'utilització de l'obra i, quan n'hi hagi, dels beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial, quan no assoleixin o quan superin els nivells mínim i màxim, respectivament, que es considerin en l'oferta. En qualsevol cas, si els rendiments de la zona comercial no superen el llindar mínim fixat al plec de clàusules administratives, els esmentats rendiments no es poden considerar als efectes de la revisió dels elements assenyalats anteriorment.

e) En els casos de finançament mixt de l'obra, proposta del percentatge de finançament amb càrrec a recursos públics, per sota dels que estableix el plec de clàusules administratives particulars.

f) El compromís que la societat concessionària adopta el model de comptabilitat que estableixi el plec, de conformitat amb la normativa aplicable, inclòs el que pugui correspondre a la gestió de les zones complementàries d'explotació comercial, sense perjudici que els rendiments d'aquestes s'integrin a tots els efectes en els de la concessió.

2. Als contractes que tinguin per finalitat la concessió d'explotació de l'obra pública construïda, el contingut de les proposicions s'adapta pel plec de clàusules administratives particulars a l'objecte específic d'aquesta.

3. En els termes i amb l'abast que fixi el plec, els licitadors poden introduir les millores que considerin convenients, i que es poden referir a característiques estructurals de l'obra, al seu règim d'explotació, a les mesures tendents a evitar els danys al medi ambient i els recursos naturals, o a millores substancials, però no a la seva ubicació.

Article 234. *Empreses vinculades i règim de les proposicions.*

1. S'entén per empreses vinculades les empreses on el concessionari pugui exercir, directament o indirectament, una influència dominant o les que la puguin exercir sobre ell o que, de la mateixa

manera que el concessionari, estigui sotmeses a la influència dominant d'una altra empresa per raó de propietat, participació financera o normes que la regulin.

2. Es presumeix que existeix influència dominant quan una empresa, directament o indirectament, amb relació a una altra:

a) Estigui en possessió de la majoria del capital subscrit.

b) Disposi de la majoria dels vots inherents a les participacions emeses per l'empresa.

c) Puguí designar més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració, direcció o control de l'empresa.

3. Les empreses que presentin ofertes per a la concessió i que estigui en les circumstàncies expressades anteriorment han d'acompanyar aquelles d'una llista exhaustiva de les empreses vinculades.

4. La presentació de proposicions diferents per empreses vinculades suposa l'exclusió del procediment d'adjudicació, a tots els efectes, de les ofertes formulades. Això no obstant, si sobrevé la vinculació abans que conclogui el termini de presentació d'ofertes, o el termini de presentació de candidatures en el procediment restringit, pot subsistir l'oferta que determinin de comú acord les empreses esmentades.

SECCIÓ 2a ADJUDICACIÓ DEL CONTRACTE

Article 235. *Procediments i formes d'adjudicació.*

1. L'adjudicació de les concessions es pot dur a terme per procediment obert o restringit, sempre mitjançant un concurs, o per procediment negociat d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

2. Per a l'examen i la valoració de les proposicions dels licitadors, l'òrgan de contractació està assistit per una mesa en els casos i amb la composició i les competències que estableix aquesta Llei.

3. L'adjudicació i la formalització del contracte s'efectuen en els terminis que el plec de clàusules administratives particulars estableixi. Aquests terminis no poden passar de sis mesos, ampliables motivadament per un termini no superior a tres, per a l'adjudicació, i de tres mesos per a la formalització.

SECCIÓ 3a EXECUCIÓ DE LES OBRES

Article 236. *Modalitats d'execució de les obres.*

1. Les obres s'han de fer de conformitat amb el projecte aprovat per l'òrgan de contractació i en els terminis que estableix el plec de clàusules administratives particulars, i poden ser executades amb ajuda de l'Administració. L'execució de l'obra que correspongui al concessionari pot ser contractada en tot o en part amb tercers, d'acord amb el que disposen aquesta Llei i el plec de clàusules administratives particulars.

2. L'ajuda de l'Administració a la construcció de l'obra pot consistir en l'execució pel seu compte de part de l'obra o en el seu finançament parcial. En el primer supòsit, la part d'obra que executi ha de presentar característiques pròpies que permetin el seu tractament diferenciat, i ha de ser objecte al seu acabament de la corresponent recepció formal. Si el plec de clàusules administratives particulars no disposa una altra cosa, l'import de l'obra s'abona d'acord amb el que estableix l'article 145

d'aquesta Llei. En el segon supòsit, l'import del finançament que s'atorgui es pot abonar en els termes pactats, durant l'execució de les obres, d'acord amb el que estableix l'article 145 d'aquesta Llei, o bé una vegada que les obres hagin conclòs, en la forma que especifica l'article 245 d'aquesta Llei.

3. Quan el concessionari hagi d'executar l'obra, tant directament com contractant-la en tot o en part, ho indica a l'òrgan de contractació, i hi aporta tota la documentació i les precisions que aquest li requereixi. Correspon a l'òrgan de contractació el control de l'execució de l'obra en els termes que estableix el plec de prescripcions tècniques corresponent.

Article 237. *Execució de les obres per tercers.*

1. Al contracte de concessió d'obres públiques, l'Administració pot imposar al concessionari que subcontracti amb tercers un percentatge dels contractes d'obres objecte de la concessió que representi, almenys, un 30 per cent del valor total de les esmentades obres, i s'ha de preveure que els licitadors puguin incrementar-lo fent constar la seva xifra al contracte. Alternativament, poden convidar a aquests perquè assenyalin en les seves ofertes el percentatge mínim que hagin de subcontractar amb tercers.

2. El concessionari ha de sotmetre els contractes que faci amb un tercer a les normes de publicitat que estableix l'article 135.2, llevat quan hi hagi qualsevol de les circumstàncies següents:

a) Que el preu del contracte sigui inferior a 6.242.028 euros, equivalents a 5.000.000 de drets especials de gir, amb exclusió de l'impost sobre el valor afegit.

b) Que el procediment utilitzat per a la seva adjudicació sigui el negociat sense publicitat.

Als efectes del que estableix el paràgraf anterior, no es consideren tercers les empreses que s'hagin agrupat per obtenir la concessió, ni les empreses vinculades a elles. El concessionari ha d'actualitzar la llista de les empreses que compleixin aquesta condició de conformitat amb les modificacions que es vagin produint en les relacions entre les empreses afectades.

3. També és aplicable a la subcontractació de l'execució de les obres pel concessionari el que disposen els articles 137, 140 i 141 d'aquesta Llei i s'ha d'acomodar al model d'anunci previst reglamentàriament.

4. Als contractes fets pels concessionaris, que no siguin l'Administració, en el procediment restringit, el termini de recepció de les sol·licituds de participació no és inferior a trenta-set dies i el de recepció d'ofertes de quaranta dies, a partir de la data de la tramesa de l'anunci o de la invitació a presentar una oferta, respectivament.

5. Quan el concessionari sigui alguna Administració pública, aquesta s'ha d'acomodar íntegrament al que disposa aquesta Llei per a les obres que hagin de ser executades per tercers.

Article 238. *Responsabilitat en l'execució de les obres per tercers.*

1. Correspon al concessionari el control de l'execució de les obres que contracti amb tercers i s'ha d'ajustar el control al pla que el concessionari elabori i sigui aprovat per l'òrgan de contractació. En qualsevol moment aquest pot recollir informació sobre la marxa de les obres i girar-hi les visites d'inspecció que consideri oportunes.

2. El concessionari és responsable davant l'òrgan de contractació de les conseqüències derivades de l'execució o la resolució dels contractes que faci amb tercers i responsable així mateix únic davant aquests de les mateixes conseqüències.

Article 239. *Principi per compte i risc en l'execució de les obres.*

1. Les obres es construeixen per compte i risc del concessionari, d'acord amb el que disposen els articles 98 i 144 d'aquesta Llei, excepte per a aquella part de l'obra que pugui ser executada per compte de l'Administració, segons el que preveu l'apartat 2 de l'article 236, cas en què regeix el règim general previst per al contracte d'obres.

2. Quan el concessionari es retardi en l'execució de l'obra, ja sigui en el compliment dels terminis parcials o del termini total, i el retard sigui a causa de força major o a causa imputable a l'Administració concedent, aquell té dret a una pròrroga en el termini d'execució de l'obra i correlativament i acumulativament en el termini de concessió, que ha de ser, almenys, igual al retard que hi ha hagut, tret que en demani una de menor. Si el concessionari és responsable del retard cal atènyer-se al que disposa el règim de penalitats que contenen el plec de clàusules administratives particulars i aquesta Llei, sense que el retard pugui suposar l'ampliació del termini de la concessió.

3. Si la concurrència de força major implica majors costos per al concessionari malgrat la pròrroga que se li concedeixi, s'ha de procedir a ajustar el pla economicofinancer. Si la força major impedeix per complet la realització de les obres cal procedir a resoldre el contracte, i l'òrgan de contractació ha d'abonar al concessionari l'import total de les executades, així com els majors costos en què hagi incorregut com a conseqüència de l'endeutament amb tercers.

Article 240. *Modificació del projecte.*

1. Una vegada perfeccionat el contracte, l'òrgan de contractació només pot introduir modificacions en el projecte per raó d'interès públic, sempre que siguin causades per necessitats noves o causes imprevisibles, justificant-ho degudament en l'expedient. El pla economicofinancer de la concessió ha de recollir en tot cas, mitjançant els ajustaments oportuns, els efectes derivats de l'increment o disminució dels costos.

2. El concessionari pot sol·licitar la resolució del contracte quan l'òrgan de contractació imposi modificacions en la fase d'execució que incrementin o disminueixin l'obra en un percentatge superior al 20 per cent de l'import total de les obres inicialment previst o representin una alteració substancial del projecte inicial.

Article 241. *Acabament de les obres.*

1. A l'acabament de les obres es procedeix a l'aixecament d'una acta de comprovació per part de l'Administració concedent. L'acta de recepció formal s'aixeca al terme de la concessió quan es procedeixi al lliurament de béns i instal·lacions a l'òrgan de contractació. L'aixecament i el contingut de l'acta de comprovació s'ajusten al que disposen el plec de clàusules administratives particulars i els de l'acta de recepció al que estableix l'article 147 d'aquesta Llei.

2. L'acta de comprovació s'acompanya d'un document de valoració de l'obra pública executada

i, si s'escau, d'una declaració del compliment de les condicions imposades en la declaració d'impacte ambiental, que l'expedeix l'òrgan de contractació i en el qual es fa constar la inversió realitzada.

3. A les obres finançades parcialment per l'Administració concedent, mitjançant abonaments parcials al concessionari amb base en les certificacions mensuals de l'obra executada, la certificació final de l'obra acompanya el document de valoració i l'acta de comprovació a la qual es refereix l'apartat anterior.

4. L'aprovació de l'acta de comprovació de les obres per l'òrgan de l'Administració concedent porta implícita l'autorització per a l'obertura de les mateixes a l'ús públic, començant des d'aquell moment el termini de garantia de l'obra quan hagi estat executada per tercers altres que el concessionari, així com la fase d'explotació.

CAPÍTOL III

Drets i obligacions del concessionari i prerrogatives de l'administració concedent

SECCIÓ 1a DRETS I OBLIGACIONS DEL CONCESSIONARI

Article 242. *Drets del concessionari.*

Els concessionaris tenen els drets següents:

a) El dret a explotar l'obra pública i percebre la retribució econòmica que preveu el contracte durant el temps de la concessió.

b) El dret al manteniment de l'equilibri econòmic de la concessió, en la forma i amb l'extensió que preveu l'article 248 d'aquesta Llei.

c) El dret a utilitzar els béns de domini públic de l'Administració concedent necessaris per a la construcció, modificació, conservació i explotació de l'obra pública. L'esmentat dret inclou el d'utilitzar, exclusivament per a la construcció de l'obra, les aigües que aflorin o els materials que apareguin durant la seva execució, amb l'autorització prèvia de l'Administració competent, en cada cas, per a la gestió del domini públic corresponent.

d) El dret a demanar de l'Administració la tramitació dels procediments d'expropiació forçosa, d'imposició de servituds i de desnonament administratiu que siguin necessaris per a la construcció, modificació i explotació de l'obra pública, així com la realització de totes les accions que siguin necessàries per fer viable l'exercici dels drets del concessionari.

Els béns i drets expropiats que quedin afectes a la concessió s'incorporen al domini públic.

e) El dret a cedir la concessió d'acord amb el que preveu l'article 114 d'aquesta Llei i a hipotecar-la en les condicions que estableix aquesta Llei, amb l'autorització administrativa prèvia, en ambdós casos, de l'òrgan de contractació.

f) El dret a titulitzar els seus drets de crèdit, en els termes que preveu l'article 254 d'aquesta Llei.

g) Qualsevol altres que li siguin reconeguts per aquesta o altres lleis o pels plecs de condicions.

Article 243. *Obligacions del concessionari.*

Són obligacions generals del concessionari:

a) Executar les obres d'acord amb el que disposa el contracte.

b) Explotar l'obra pública, assumint el risc econòmic de la seva gestió amb la continuïtat i en

els termes que estableix el contracte o ordenats posteriorment per l'òrgan de contractació.

c) Admetre la utilització de l'obra pública per qualsevol usuari, en les condicions que s'hagin establert d'acord amb els principis d'igualtat, universalitat i no-discriminació, mitjançant l'abonament, si s'escau, de la tarifa corresponent.

d) Tenir cura del bon ordre i de la qualitat de l'obra pública, i del seu ús, i pot dictar les oportunes instruccions, sense perjudici dels poders de policia que corresponguin a l'òrgan de contractació.

e) Indemnitzar els danys que s'ocasionin a tercers a causa de l'execució de les obres o de la seva explotació, quan li siguin imputables d'acord amb l'article 97 d'aquesta Llei.

f) Protegir el domini públic que quedi vinculat a la concessió, en especial, preservant els valors ecològics i ambientals del mateix.

g) Qualsevol altres de previstes en aquesta o una altra Llei o al plec de clàusules administratives particulars.

Article 244. Ús i conservació de l'obra pública.

1. El concessionari ha de vigilar l'aplicació adequada de les normes sobre ús, policia i conservació de l'obra pública.

2. El personal encarregat de l'explotació de l'obra pública, en absència d'agents de l'autoritat, pot adoptar les mesures necessàries en vista a la utilització de l'obra pública, i formular, si s'escau, les denúncies pertinents. A aquests efectes, serveixen de mitjà de prova les obtingudes pel personal del concessionari degudament acreditat i amb els mitjans prèviament homologats per l'Administració competent, així com qualsevol altre admès en dret.

3. El concessionari pot impedir l'ús de l'obra pública als usuaris que no abonin la tarifa corresponent, sense perjudici del que, referent a això, estableixi la legislació sectorial corresponent.

4. El concessionari ha de mantenir l'obra pública de conformitat amb el que, en cada moment i segons el progrés de la ciència, disposi la normativa tècnica, mediambiental, d'accessibilitat i eliminació de barreres i de seguretat dels usuaris que sigui aplicable.

5. L'Administració pot incloure en els plecs de condicions mecanismes per mesurar la qualitat del servei oferta pel concessionari, i atorgar-li avantatges o penalitzacions econòmiques en funció d'aquests.

SECCIÓ 2a RÈGIM ECONOMICOFINANCIER DE LA CONCESSIÓ

Article 245. Aportacions públiques a la construcció de l'obra.

1. Les administracions públiques poden contribuir al finançament de l'obra mitjançant aportacions que són realitzades durant la fase d'execució de les obres, tal com disposa l'article 236 d'aquesta Llei, una vegada concloses aquestes, o al terme de la concessió, l'import del qual el fixen els plecs de càrrecs corresponents o pels licitadors en les seves ofertes quan així s'estableixi en els plecs esmentats. En els dos últims casos, és aplicable la normativa sobre contractes d'obra sota la modalitat d'abonament total, excepte en la possibilitat de fraccionar l'abonament.

2. Les aportacions públiques a què es refereix l'apartat anterior poden consistir en aportacions no dineràries de l'òrgan de contractació o de qualsevol altra Administració amb què hi hagi conveni a l'efecte, d'acord amb la valoració de les aportacions

que contingui el plec de clàusules administratives particulars.

Els béns immobles que es lliurin al concessionari s'integren en el patrimoni afecte a la concessió, es destinen a l'ús previst en el projecte de l'obra, i reverteixen a l'Administració en el moment de la seva extinció, i s'han de respectar, en tot cas, el que disposen els plans d'ordenació urbanística o sectorial que els afectin.

Article 246. Retribució per la utilització de l'obra.

1. El concessionari té dret a percebre una retribució per la utilització de l'obra en la forma que preveu el plec de clàusules administratives particulars i de conformitat amb el que estableix aquest article.

2. Les tarifes que abonin els usuaris per la utilització de les obres públiques les fixa l'òrgan de contractació en l'acord d'adjudicació. Les tarifes tenen el caràcter de màximes i els concessionaris poden aplicar tarifes inferiors quan així ho considerin convenient.

3. Les tarifes són objecte de revisió d'acord amb el procediment que determini el plec de clàusules administratives particulars.

De conformitat amb l'article 233.1.d) d'aquesta Llei, el pla economicofinançer de la concessió estableix la incidència a les tarifes dels rendiments de la demanda d'utilització de l'obra i, quan n'hi hagi, dels beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial, quan no assoleixin o quan superin, respectivament, els nivells mínim i màxim que es considerin en l'oferta.

4. La retribució per a la utilització de l'obra pot ser abonada per l'Administració tenint en compte la seva utilització i en la forma que preveu el plec de clàusules administratives particulars.

5. El concessionari es retribueix igualment amb els ingressos procedents de l'explotació de la zona comercial vinculada a la concessió, en el cas que aquesta existeixi, segons el que estableix el plec de clàusules administratives particulars.

6. El concessionari ha de separar comptablement els ingressos provinents de les aportacions públiques i els altres ingressos procedents de les tarifes abonades pels usuaris de l'obra i, si s'escau, els procedents de l'explotació de la zona comercial.

Article 247. Aportacions públiques a l'explotació de l'obra.

Les administracions públiques poden atorgar al concessionari les aportacions següents a fi de garantir la viabilitat econòmica de l'explotació de l'obra:

a) Subvencions al preu, avançaments reintegrables, préstecs participatius, subordinats o d'una altra naturalesa, aprovats per l'òrgan de contractació per ser aportats des de l'inici de l'explotació de l'obra, o en el transcurs d'aquesta quan es prevegi que hagin de ser necessaris per garantir la viabilitat economicofinançera de la concessió. La devolució dels préstecs i el pagament dels interessos meritats si s'escau per aquests s'han d'ajustar als termes que preveu la concessió.

b) Ajuts en els casos excepcionals en els quals, per raons d'interès públic, sigui aconsellable la promoció de la utilització de l'obra pública abans que la seva explotació assoleixi el llindar mínim de rendibilitat.

SECCIÓ 3a EQUILIBRI ECONÒMIC DEL CONTRACTE

Article 248. *Manteniment de l'equilibri econòmic del contracte.*

1. El contracte de concessió d'obres públiques ha de mantenir el seu equilibri econòmic en els termes que van ser considerats per a la seva adjudicació, tenint en compte l'interès general i l'interès del concessionari, de conformitat amb el que disposa l'apartat següent.

2. L'Administració ha de restablir l'equilibri econòmic del contracte, en benefici de la part que correspongui, en els casos següents:

a) Quan l'Administració modifiqui, per raons d'interès públic, les condicions d'explotació de l'obra.

b) Quan causes de força major o actuacions de l'Administració determinin de forma directa la ruptura substancial de l'economia de la concessió. A aquests efectes, s'entén per causa de força major les enumerades a l'article 144 d'aquesta Llei.

c) Quan es produeixin els casos que s'estableixin en el contracte mateix per a la seva revisió, d'acord amb el que preveuen els articles 230.1.e) i 233.1.d) d'aquesta Llei.

3. En els casos que preveu l'apartat anterior, el restabliment de l'equilibri econòmic del contracte es realitza mitjançant l'adopció de les mesures que en cada cas siguin procedents. Aquestes mesures poden consistir en la modificació de les tarifes establertes per la utilització de l'obra, l'ampliació o la reducció del termini concessional, dins dels límits que fixa l'article 263 i, en general, en qualsevol modificació de les clàusules de contingut econòmic incloses al contracte. En el cas de força major que preveu l'apartat 2.b), l'Administració concedent ha d'assegurar els rendiments mínims acordats al contracte sempre que aquella no impedeixi per complet la realització de les obres o la continuïtat de la seva explotació.

SECCIÓ 4a PRERROGATIVES I DRETS DE L'ADMINISTRACIÓ

Article 249. *Prerrogatives i drets de l'Administració.*

1. Dins dels límits i amb subjecció als requisits i amb els efectes que indica aquesta Llei, l'òrgan de contractació o, si s'escau, l'òrgan que es determini en la legislació específica, té les prerrogatives i els drets següents:

a) Interpretar els contractes i resoldre els dubtes que ofereixi el seu compliment.

b) Modificar els contractes per raons d'interès públic degudament justificades.

c) Restablir l'equilibri econòmic de la concessió a favor de l'interès públic, en la forma i amb l'extensió que preveu l'article 248 d'aquesta Llei.

d) Acordar la resolució dels contractes en els casos i en les condicions que estableixen els articles 264 i 265 d'aquesta Llei.

e) Establir, si s'escau, les tarifes màximes per la utilització de l'obra pública.

f) Vigilar i controlar el compliment de les obligacions del concessionari, a l'efecte del qual pot inspeccionar el servei, les seves obres, instal·lacions i locals, així com la documentació, relacionats amb l'objecte de la concessió.

g) Assumir l'explotació de l'obra pública en els casos en què es produeixi el segrest de la concessió.

h) Imposar al concessionari les penalitats per raó dels incompliments en què incorri.

i) Exercir les funcions de policia en l'ús i explotació de l'obra pública en els termes que estableix la legislació sectorial específica.

j) Imposar amb caràcter temporal les condicions d'utilització de l'obra pública que siguin necessàries per solucionar situacions excepcionals d'interès general, abonant la indemnització que, si s'escau, sigui procedent.

k) Qualsevol altres drets reconeguts en aquesta o en altres lleis.

2. L'exercici de les prerrogatives administratives que preveu aquest article s'ajusta al que disposen aquesta Llei i la legislació específica que sigui aplicable.

En particular, és preceptiu el dictamen del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma respectiva en els casos d'interpretació, modificació, nul·litat i resolució, quan es formulï oposició per part del concessionari, en les modificacions acordades en la fase d'execució de les obres que puguin donar lloc a la resolució del contracte d'acord amb l'article 240.2 d'aquesta Llei i en aquells casos que preveu la legislació específica.

Article 250. *Modificació de l'obra pública.*

1. L'òrgan de contractació pot acordar, quan l'interès públic ho exigeixi, la modificació o l'ampliació de l'obra pública, així com la realització d'obres complementàries directament relacionades amb l'objecte de la concessió durant la vigència d'aquesta, i pot procedir, si s'escau, a la revisió del pla economicofinancer per tal d'acomodar-lo a les noves circumstàncies.

2. Qualsevol modificació que afecti l'equilibri econòmic de la concessió es regeix pel que disposa l'article 248 d'aquesta Llei.

3. Les modificacions que, per les seves característiques físiques i econòmiques, permetin la seva explotació independent són objecte de nova licitació per a la seva construcció i l'explotació.

Article 251. *Segrest de la concessió.*

1. L'òrgan de contractació, amb l'audiència prèvia del concessionari, pot acordar el segrest de la concessió en els casos en què el concessionari no pugui fer front, temporalment i amb greu dany social, a l'explotació de l'obra pública per causes alienes a aquest o incorri en un incompliment greu de les seves obligacions que posin en perill l'explotació esmentada. L'acord de l'òrgan de contractació s'ha de notificar al concessionari i si aquest, dins del termini que se li ha fixat, no corregeix la deficiència s'ha d'executar el segrest. Així mateix, es pot acordar el segrest en els altres casos recollits en aquesta Llei amb els efectes que aquesta preveu.

2. Efectuat el segrest, correspon a l'òrgan de contractació l'explotació directa de l'obra pública i la percepció de la contraprestació establerta, i pot fer servir el mateix personal i material del concessionari. L'òrgan de contractació ha de designar un o diversos interventors que substitueixin plenament o parcialment el personal directiu de l'empresa concessionària. L'explotació de l'obra pública objecte de segrest s'efectua per compte i risc del concessionari, a qui s'ha de retornar, quan aquell finalitzi, amb el saldo que resulti després de satisfer totes les despeses, inclosos els honoraris dels interventors, i deduir, si s'escau, la quantia de les penalitats imposades.

3. El segrest té caràcter temporal i la seva durada és la que determini l'òrgan de contractació sense que pugui excedir, incloses les possibles pròrrogues, els tres anys. L'òrgan de contractació acorda d'ofici o a petició del concessionari la cessació del segrest quan sigui acreditada la desaparició de les causes que l'hagin motivat i el concessionari justifiqui estar en condicions de prosseguir la normal explotació de l'obra pública. Transcorregut el termini fixat per al segrest sense que el concessionari hagi garantit l'assumpció completa de les seves obligacions, l'òrgan de contractació resol el contracte de concessió.

Article 252. Penalitats per incompliments del concessionari.

1. Els plecs de clàusules administratives particulars estableixen un catàleg d'incompliments de les obligacions del concessionari, distingint entre els de caràcter lleu i greu. S'han de considerar penalitzables l'incompliment total o parcial pel concessionari de les prohibicions establertes en aquesta Llei, l'omissió d'actuacions que siguin obligatòries conforme a ella i, en particular, l'incompliment dels terminis per a l'execució de les obres, la negligència en el compliment dels seus deures d'ús, policia i conservació de l'obra pública, la interrupció injustificada total o parcial de la seva utilització, i el cobrament a l'usuari de quantitats superiors a les legalment autoritzades.

2. L'òrgan de contractació pot imposar penalitats de caràcter econòmic, que s'han d'establir als plecs de forma proporcional al tipus d'incompliment i a la importància econòmica de l'explotació. El límit màxim de les penalitats a imposar no pot passar del 10 per cent del pressupost total de l'obra durant la seva fase de construcció. Si la concessió està en fase d'explotació, el límit màxim de les penalitats anuals no pot passar del 20 per cent dels ingressos obtinguts per l'explotació de l'obra pública durant l'any anterior.

3. Els incompliments greus donen lloc, a més, a la resolució de la concessió en els casos previstos al plec corresponent.

4. A més dels supòsits que preveu aquesta Llei, als plecs s'estableixen els incompliments greus que poden donar lloc al segrest temporal de la concessió, amb independència de les penalitats que en cada cas siguin procedents per raó de l'incompliment.

5. Durant la fase d'execució de l'obra, el règim de penalitats per imposar al concessionari és el que estableix l'article 95 d'aquesta Llei.

6. Amb independència del règim de penalitats previst al plec, l'Administració també pot imposar al concessionari multes coercitives quan persisteixi en l'incompliment de les seves obligacions, sempre que hagi estat requerit prèviament i no les hagi complert en el termini fixat. A falta de determinació per la legislació específica, l'import diari de la multa és de 3.000 euros.

CAPÍTOL IV

Finançament privat

SECCIÓ 1a EMISSIÓ DE TÍTOLS PEL CONCESSIONARI

Article 253. Emissió d'obligacions i altres títols.

1. El concessionari pot apel·lar al crèdit en el mercat de capitals, tant exterior com interior, mit-

jançant l'emissió de tota classe d'obligacions, bons o altres títols semblants admesos en dret.

2. Sense perjudici del que preveuen els altres preceptes d'aquest capítol, no es poden emetre títols el termini de reembossament total o parcial dels quals finalitzi en data posterior a l'acabament de la concessió.

3. Les emissions d'obligacions poden comptar amb l'aval de l'Estat i dels seus organismes públics, que s'atorga d'acord amb les prescripcions de la normativa pressupostària. La concessió de l'aval per part de les comunitats autònomes, entitats locals, dels seus organismes públics respectius i altres subjectes sotmesos a aquesta Llei s'atorga de conformitat amb el que estableixi la seva normativa específica.

4. L'emissió de les obligacions, bons o altres títols referits s'ha de comunicar a l'òrgan de contractació en el termini màxim d'un mes des de la data en què es realitzi cada emissió.

5. A les emissions de valors que regulen aquest article i el següent els és aplicable el que disposa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

6. Si l'emissió ha estat objecte de registre davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors i el risc financer corresponent als valors ha estat avaluat positivament per una entitat qualificadora reconeguda per l'entitat supervisora esmentada, no és aplicable el límit de l'import que preveuen l'article 282.1 de la Llei de societats anònimes i el paràgraf segon de l'article 1 de la Llei 211/1964, de 24 de desembre, sobre regulació de l'emissió d'obligacions per societats que no hagin adoptat la forma d'anònimes, associacions o altres persones jurídiques i la constitució del sindicat d'obligacionistes.

Article 254. Incorporació a títols negociables dels drets de crèdit del concessionari.

1. Es poden emetre valors que representin una participació en un o diversos dels drets de crèdit a favor del concessionari consistents en el dret al cobrament de les tarifes, els ingressos que pugui obtenir per l'explotació dels elements comercials relacionats amb la concessió, així com els que corresponguin a les aportacions que, si s'escau, hagi de realitzar l'Administració. La cessió d'aquests drets es formalitza en escriptura pública que, en el cas de cessió de les aportacions a efectuar per l'Administració, s'ha de notificar a l'òrgan contractant i això sense perjudici del que disposa el paràgraf cinquè d'aquest apartat.

Els valors negociables abans referits es representen en títols o en anotacions en compte, se'n poden fer una o diverses emissions i poden afectar drets de crèdit previstos per a un o diversos exercicis econòmics diferents.

Tant les participacions com directament els drets de crèdit a què es refereix el primer paràgraf d'aquest apartat es poden incorporar a fons de titulació d'actius que es regeixen per la normativa específica que els correspongui.

De la subscripció i tinença d'aquests valors que no estigui limitada a inversors institucionals o professionals, se'n deixa nota marginal a la inscripció registral de la concessió corresponent. Així mateix, les característiques de les emissions han de constar en les memòries anuals de les societats que les realitzin.

L'emissió d'aquests valors requereix autorització administrativa prèvia de l'òrgan de contractació, l'atorgament de la qual només es pot denegar quan la bona finalitat de la concessió o una altra raó d'interès públic rellevant ho justifiquin.

2. Els crèdits incorporats a valors dels que preveu l'apartat precedent tenen el caràcter de separables en cas de fallida del concessionari i els tenidors dels valors ocupen el mateix lloc en la prelación que el creditor hipotecari respecte als crèdits incorporats.

3. Sempre que designin prèviament una persona física o jurídica que actui com a representant únic davant l'Administració als únics efectes que preveu aquest apartat, els tenidors de valors als quals es refereix l'apartat 1 d'aquest article poden exercir les facultats que atribueix al creditor hipotecari l'article 256. Si, a més, les operacions a què l'esmentat apartat 1 es refereix haguessin previst expressament la satisfacció dels drets dels tenidors abans del transcurs del termini concessional, aquests poden exercir les facultats a les quals es refereix l'apartat 3 de l'esmentat article 256 a partir del venciment dels títols.

4. Quan es produeixi causa de resolució de la concessió imputable al concessionari sense que els creditors hagin obtingut el reembossament corresponent als seus títols, l'Administració concedent pot optar per alguna de les actuacions següents:

a) Llevat que les causes d'extinció siguin les previstes a l'article 264.b), a excepció de la suspensió de pagaments, acordar el segrest de la concessió de conformitat amb el que preveu l'article 251 d'aquesta Llei als únics efectes de satisfer els drets dels creditors sense que el concessionari pugui percebre cap ingrés.

b) Resoldre la concessió, acordant amb el representant dels creditors la quantia del deute i les condicions en les quals ha de ser amortitzada. A falta d'acord, l'Administració queda alliberada amb la posada a disposició dels creditors de la menor de les quantitats següents:

L'import de la indemnització que correspongui al concessionari per aplicació del que preveu l'article 266 d'aquesta Llei.

La diferència entre el valor nominal de l'emissió i les quantitats percebudes fins al moment de resolució de la concessió tant en concepte d'interessos com d'amortitzacions parcials.

5. Si es produeix causa de resolució no imputable al concessionari i els creditors no s'han satisfet íntegrament dels seus drets, l'Administració pot optar per actuar de conformitat amb el que preveu el paràgraf a) de l'apartat anterior o bé per resoldre la concessió acordant amb el representant dels creditors la quantia del deute i les condicions en les quals ha de ser amortitzada. A falta d'acord, l'Administració queda alliberada amb la posada a disposició de la diferència entre el valor nominal de la seva inversió i les quantitats percebudes fins al moment de resolució de la concessió tant en concepte d'interessos com d'amortitzacions parcials.

6. Queda sempre fora de perill la facultat d'acordar la licitació d'una nova concessió una vegada resolta l'anterior.

7. Les sol·licituds referents a les autoritzacions administratives que preveu aquest article les decideix l'òrgan competent en el termini d'un mes, i s'han d'entendre desestimades si no es resolen i es notifiquen en aquest termini.

SECCIÓ 2a HIPOTECA DE LA CONCESSIÓ

Article 255. *Objecte de la hipoteca de la concessió.*

1. Les concessions d'obres públiques amb els béns i drets que portin incorporats són hipotecables de conformitat amb el que disposa la legislació hipotecària, amb l'autorització prèvia de l'òrgan de contractació.

No s'admet la hipoteca de concessions d'obres públiques en garantia de deutes que no tinguin relació amb la concessió corresponent.

2. Les sol·licituds referents a les autoritzacions administratives que preveuen aquest article i el següent les decideix l'òrgan competent en el termini d'un mes, i s'han d'entendre desestimades si no es resolen i es notifiquen en aquest termini.

Article 256. *Drets del creditor hipotecari.*

1. Quan el valor de la concessió hipotecada sofreixi un greu deteriorament per causa imputable al concessionari, el creditor hipotecari pot sol·licitar de l'òrgan de contractació un pronunciament sobre l'existència efectiva d'aquest deteriorament. Si aquest es confirma pot, així mateix, sol·licitar de l'Administració que, amb l'audiència prèvia del concessionari, ordeni a aquest fer o no fer el que sigui procedent per evitar o remeiar el mal, sense perjudici del possible exercici de l'acció de devastació que preveu l'article 117 de la Llei hipotecària. Això no obstant, en el cas d'exercir-se l'acció administrativa que preveu aquest apartat, s'entén que el creditor hipotecari renuncia a l'acció que preveu l'article 117 esmentat de la Llei hipotecària.

2. Quan escaigui la resolució de la concessió per incompliment d'alguna de les obligacions del concessionari, l'Administració, abans d'emetre resolució, dóna audiència al creditor hipotecari per si aquest ofereix subrogar-se en el seu compliment i l'Administració considera compatible aquest oferiment amb la bona finalitat de la concessió.

3. Si l'obligació garantida no ha estat satisfeta totalment o parcialment al temps del seu venciment, abans de promoure el procediment d'execució corresponent, el creditor hipotecari pot exercir les facultats següents sempre que així s'hagi previst en la corresponent escriptura de constitució d'hipoteca:

a) Sol·licitar de l'Administració concedent que, amb l'audiència prèvia del concessionari, disposi que s'assigni a l'amortització del deute una part de la recaptació i de les quantitats que, si s'escau, l'Administració hagi de fer efectives al concessionari. A aquest efecte, per compte i risc del creditor, es pot designar un interventor que comprovi els ingressos obtinguts d'aquesta manera i es faci càrrec de la part que s'hagi assenyalat, que no pot passar del percentatge o la quantia que prèviament es determini.

b) Si hi ha béns aptes per fer-ho, sol·licitar de l'Administració concedent que, amb l'audiència prèvia al concessionari, li atorgui l'explotació durant un determinat període de temps de totes o de part de les zones complementàries d'explotació comercial. En el cas que aquestes zones estiguin sent explotades per un tercer en virtut d'una relació jurídica privada amb el concessionari, la mesura que preveu aquest apartat li ha de ser notificada a aquest tercer amb la indicació que queda obligat a efectuar al creditor hipotecari els pagaments que hagi de fer al concessionari.

Article 257. Execució de la hipoteca.

1. L'adjudicatari en el procediment d'execució hipotecària queda subrogat en la posició del concessionari, amb l'autorització administrativa prèvia, en els termes que estableix l'apartat següent.

2. Tothom qui desitgi participar en el procediment d'execució hipotecària en qualitat de postor o eventual adjudicatari, fins i tot el propi creditor hipotecari si la legislació sectorial no ho impedeix, ho ha de comunicar a l'òrgan de contractació per obtenir l'autorització administrativa oportuna, que s'ha de notificar a l'interessat en el termini màxim de 15 dies, i sense la qual no se l'admet en el procediment. L'autorització té caràcter reglat i s'atorga sempre que el peticionari compleixi els requisits exigits al concessionari. Si ha finalitzat la fase de construcció o aquesta no forma part de l'objecte de la concessió només s'exigeixen els requisits necessaris per dur a terme l'explotació de l'obra.

3. Si la subhasta queda deserta o cap interessat és autoritzat per l'òrgan de contractació per participar en el procediment d'execució hipotecària, l'Administració concedent pot optar per alguna de les actuacions següents en el cas que el creditor hipotecari autoritzat, si s'escau, per ser concessionari no opti per l'exercici del dret que li atribueix l'article 671 de la Llei d'enjudiciament civil:

a) Acordar el segrest de la concessió de conformitat amb l'article 251 d'aquesta Llei sense que el concessionari pugui percebre cap ingrés. Es dona tràmit d'audiència al creditor hipotecari per oferir-li la possibilitat de proposar un nou concessionari. Si la proposta no es produeix o el candidat proposat no compleix els requisits exigibles de conformitat amb el que s'ha establert a l'apartat anterior s'ha de procedir a la licitació de la mateixa concessió en el termini menor possible.

b) Resoldre la concessió i, amb l'acord previ amb els creditors hipotecaris, fixar la quantia del deute i les condicions en què ha de ser amortitzada. A falta d'acord, l'Administració queda alliberada amb la posada a disposició dels creditors de l'import de la indemnització que correspongui al concessionari per aplicació del que preveu l'article 266 d'aquesta Llei.

Article 258. Drets de titulars de càrregues inscrites o anotades sobre la concessió per al cas de resolució concessional.

1. Quan escaigui la resolució de la concessió i hi hagi titulars de drets o càrregues inscrits o anotats al Registre de la Propietat sobre la concessió, s'han d'observar les regles següents:

a) L'Administració, començant el procediment, ha de sol·licitar per a la seva incorporació a l'expedient certificació del Registre de la Propietat, a l'objecte que es puguin escoltar tots els titulars de tals càrregues i drets.

b) El registrador, a l'hora d'expedir la certificació a la qual es refereix el paràgraf anterior, ha d'estendre nota al marge de la inscripció de la concessió sobre la iniciació del procediment de resolució.

c) Per cancel·lar els assentaments practicats a favor dels titulars de les càrregues i els drets esmentats, hi ha d'haver una resolució administrativa ferma que declari la resolució de la concessió i el dipòsit previ a disposició dels titulars esmentats de les quantitats i eventuais indemnitzacions que l'Administració hagi d'abonar al concessionari de conformitat amb el que preveu l'article 266.

2. Sense perjudici del que disposa l'article anterior, per al cas que la subhasta quedi deserta, quan la resolució de la concessió escaigui per causa imputable al concessionari, els titulars dels drets i càrregues als quals es refereix l'apartat precedent poden exercitar, pel seu ordre, el dret de subrogar-se en la posició jurídica del concessionari, sempre que, per complir els requisits necessaris per fer-ho, siguin autoritzats prèviament per l'òrgan de contractació.

SECCIÓ 3a ALTRES FONTS DE FINANÇAMENT**Article 259. Crèdits participatius.**

1. S'admeten els crèdits participatius per al finançament de la construcció i explotació, o només l'explotació, de les obres públiques objecte de concessió. En aquests casos la participació del prestador es produeix sobre els ingressos del concessionari.

2. El concessionari pot amortitzar anticipadament el capital prestat en les condicions pactades.

3. Excepcionalment, les administracions públiques poden contribuir al finançament de l'obra mitjançant l'atorgament de crèdits participatius. En aquests casos, i llevat estipulació expressa en cas contrari, el concessionari no pot amortitzar anticipadament el capital prestat, tret que l'amortització anticipada impliqui l'abonament pel concessionari del valor actual net dels futurs beneficis esperats segons el pla economicofinancer revisat i aprovat per l'òrgan competent de l'Administració en el moment de la devolució del capital.

4. L'obtenció d'aquests crèdits s'ha de comunicar a l'òrgan de contractació en el termini màxim d'un mes des de la data en què cada un hagi estat concedit.

SECCIÓ 4a ORDRE JURISDICCIONAL**Article 260. Ordre jurisdiccional competent.**

El coneixement de les qüestions litigioses que se suscitin per aplicació dels preceptes que conté aquest capítol és competència de l'ordre jurisdiccional civil, excepte per a les actuacions en exercici de les obligacions i potestats administratives que, d'acord amb el que disposen els preceptes esmentats, s'atribueixen a l'Administració concedent, i en les quals és competent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

CAPÍTOL V**Extinció de les concessions****Article 261. Modes d'extinció.**

1. Les concessions d'obra pública s'extingeixen per compliment o per resolució.

2. Extingida la concessió, reverteix a l'Administració l'obra pública concedida, les zones complementàries annexes i els béns i les instal·lacions inclosos a les zones d'explotació comercial, si n'hi ha, en els termes que regulen els articles següents.

Article 262. Extinció de la concessió per transcurs del termini.

1. La concessió s'entén extingida per compliment quan transcorre el termini establert inicialment o, si s'escau, el resultant de les pròrrogues o reduccions que s'hagin acordat.

2. El concessionari queda obligat a fer lliurament a l'Administració concedent, en bon estat de

conservació i ús, de les obres incloses a la concessió, així com dels béns i instal·lacions necessaris per a la seva explotació d'acord amb el que estableix el contracte; tot això queda reflectit a l'acta de recepció.

3. Els béns i les instal·lacions inclosos a la zona d'explotació comercial, si n'hi ha, s'han de lliurar, igualment, a l'Administració concedent en les mateixes condicions i amb les mateixes formalitats que preveu l'apartat anterior.

4. Queden igualment extingits tots els contractes vinculats a la concessió i a l'explotació de les seves zones comercials.

Article 263. *Termini de les concessions.*

1. Les concessions de construcció i explotació d'obres públiques s'atorguen pel termini que s'acordi al plec de clàusules administratives particulars, que no pot superar els 40 anys.

2. Les concessions d'explotació d'obres públiques s'atorguen pel termini que s'acordi al plec de clàusules administratives particulars tenint en compte la naturalesa de l'obra i la inversió per realitzar, i s'ha de justificar expressament l'establiment d'un termini superior a 15 anys, sense que pugui excedir, en qualsevol cas, de 20.

3. Els terminis fixats en els plecs de condicions poden ser prorrogats de forma expressa fins al límit que estableixen respectivament els apartats anteriors i reduïts d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

4. Els terminis que fixen els plecs de condicions poden ser prorrogats potestativament, més enllà dels límits establerts, fins als 60 i 25 anys, respectivament, per restablir l'equilibri econòmic del contracte o, excepcionalment, per satisfer els drets dels creditors en el cas en què els drets de crèdit del concessionari hagin estat objecte de titulització.

Article 264. *Causas de resolució.*

Són causes de resolució del contracte de concessió d'obres públiques les següents:

a) La mort o incapacitat sobrevinguda del concessionari individual o l'extinció de la personalitat jurídica de la societat concessionària.

b) La declaració de fallida, de suspensió de pagaments, de concurs de creditors o d'insolvent fallit en qualsevol procediment o l'acord de quita i espera.

c) L'execució hipotecària declarada deserta o la impossibilitat d'iniciar el procediment d'execució hipotecària a falta d'interessats autoritzats per fer-ho en els casos en què així escaigui, d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

d) El mutu acord entre el concedent i el concessionari.

e) El segrest de la concessió per un termini superior a l'establert com a màxim sense que el contractista hagi garantit l'assumpció completa de les seves obligacions.

f) La demora superior a sis mesos per part de l'òrgan de contractació en el lliurament al concessionari de la contraprestació, dels terrenys o dels mitjans auxiliars a què es va obligar segons el contracte.

g) El rescat de l'explotació de l'obra pública per l'òrgan de contractació. S'entén per rescat la declaració unilateral de l'òrgan contractant, discrecionalment adoptada, per la qual dóna per acabada la concessió, no obstant la bona gestió del seu titular.

h) La supressió de l'explotació de l'obra pública per raons d'interès públic.

i) La impossibilitat de l'explotació de l'obra pública com a conseqüència d'acords adoptats per l'Administració concedent posteriorment al contracte.

j) L'abandonament, la renúncia unilateral, així com l'incompliment pel concessionari de les seves obligacions contractuals essencials.

k) Qualsevol altres causes expressament previstes en aquesta o una altra llei o en el contracte.

Article 265. *Aplicació de les causes de resolució.*

1. La resolució del contracte l'acorda l'òrgan de contractació, d'ofici o a instància del concessionari, mitjançant el procediment que sigui aplicable d'acord amb la legislació de contractes.

2. Les causes de resolució previstes en els paràgrafs b)—llevat la suspensió de pagaments—, e), g), h) i i) de l'article anterior originen sempre la resolució del contracte. En els restants casos de resolució del contracte el dret per exercir-la és potestatiu per a la part a la qual no li sigui imputable la circumstància que hagués donat lloc a aquella.

3. Quan la causa de resolució sigui la mort o incapacitat sobrevinguda del contractista individual, l'Administració pot acordar la continuació del contracte amb els seus hereus o successors, sempre que aquests compleixin o es comprometin a complir, en el termini que s'estableixi a l'efecte, els requisits exigits al concessionari inicial.

4. La resolució per mutu acord només pot tenir lloc si la concessió no es troba sotmesa a segrest acordat per infracció greu del concessionari i sempre que raons d'interès públic facin innecessària o inconvenient la continuació del contracte.

5. En els casos de fusió d'empreses en què participi la societat concessionària, és necessària l'autorització administrativa prèvia perquè l'entitat absorbent o resultant de la fusió pugui continuar amb la concessió i quedar subrogada en tots els drets i les obligacions provinents d'aquella.

6. En els casos d'escissió, aportació o transmissió d'empreses, només pot continuar el contracte amb l'entitat resultant o beneficiària en el cas en què així sigui expressament autoritzat per l'òrgan de contractació considerant els requisits establerts per a l'adjudicació de la concessió en funció del grau de desenvolupament del negoci concessional en el moment que es produeixen aquestes circumstàncies.

Article 266. *Efectes de la resolució.*

1. En els casos de resolució, l'òrgan de contractació ha d'abonar al concessionari l'import de les inversions realitzades per raó de l'expropiació de terrenys, l'execució d'obres de construcció i l'adquisició de béns que siguin necessaris per a l'explotació de la concessió. A aquest efecte, es té en compte el seu grau d'amortització en funció del temps que resti per a l'acabament de la concessió i l'establert en el pla economicofinançer. La quantitat resultant es fixa dins del termini de sis mesos, llevat que se n'estableixi un altre al plec de clàusules administratives particulars. Si el concessionari hagués comptat entre els seus recursos amb finançament de tercers, només se li ha d'abonar el sobrant després de resoldre les obligacions contractes amb aquells.

2. En el supòsit del paràgraf f) de l'article 264, el concessionari pot optar per la resolució del contracte, amb els efectes que estableix l'apartat

següent, o per exigir l'abonament de l'interès legal de les quantitats degudes o els valors econòmics convinguts, a partir del venciment del termini previst per al compliment de la contraprestació o del lliurament dels béns pactats.

3. En els supòsits dels paràgrafs g), h) i i) de l'article 264, i sense perjudici del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, l'Administració concedent ha d'indemnitzar el concessionari pels danys i perjudicis que se li irroguin. Per determinar la quantia de la indemnització s'han de tenir en compte els futurs beneficis que el concessionari deixa de percebre, atenent els resultats d'explotació en l'últim quinquenni quan sigui possible, i a la pèrdua del valor de les obres i instal·lacions que no hagin de ser lliurades a aquella, considerant el seu grau d'amortització.

4. Quan el contracte es decideixi per causa imputable al concessionari, li ha de ser confiscada la fiança i, a més, ha d'indemnitzar l'òrgan de contractació dels danys i perjudicis ocasionats en el que passi de l'import de la garantia confiscada.

5. L'òrgan de contractació també pot acordar, com a conseqüència de la resolució de la concessió, la resolució dels contractes atorgats pel concessionari per a l'aprofitament de les zones complementàries d'explotació comercial, abonant la indemnització que si s'escau correspongui. Aquesta indemnització és abonada amb càrrec al concessionari quan la resolució es produeixi com a conseqüència de causa imputable a aquest. Quan no s'acordi la resolució dels contractes esmentats, els titulars dels drets d'aprofitament han de continuar exercint-los, i queden obligats davant l'òrgan de contractació en els mateixos termes en què ho estiguessin davant el concessionari, llevat que s'arribés, de mutu acord, a la revisió del contracte corresponent.

6. Quan el contracte es decideixi per mutu acord, els drets de les parts s'han d'acomodar al que s'ha estipulat vàlidament entre elles.»

Disposició addicional primera. *Planificació.*

Les administracions públiques poden aprovar plans sectorials d'obres o altres tipus de plans establerts legalment que incloguin les obres a realitzar, que són preceptius quan així ho exigeixi la legislació general o l'específica reguladora de cada classe d'obres. En aquest cas, els plans poden incloure les obres susceptibles de ser objecte del contracte de concessió.

Disposició addicional segona. *Col·laboració i coordinació entre administracions públiques.*

1. L'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes i les entitats locals tenen els deures de recíproca informació i de col·laboració i cooperació mútues en l'exercici de les seves actuacions de planificació i construcció d'obres públiques, segons el que estableix l'ordenament vigent.

Si els procediments de col·laboració són ineficaces, i quan es justifiqui per la incidència directa i significativa sobre l'activitat econòmica general, l'Estat, en l'exercici de la seva competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, pot coordinar els plans d'obres públiques competència de les comunitats autònomes amb els plans d'obres públiques d'interès general.

2. L'Administració de l'Estat ha de col·laborar amb les administracions de les comunitats autònomes i les entitats locals a través dels mecanismes de coordinació

i cooperació legalment establerts, a fi d'articular la planificació i construcció de les obres públiques d'interès general amb els plans d'ordenació territorial i urbanística.

A falta d'acord entre les administracions públiques, i sense perjudici del que preveu la legislació mediambiental, els plans i projectes d'obres públiques de competència de l'Estat prevalen sobre qualsevol instrument de planificació o ordenació territorial o urbanística referent a les competències estatals exclusives, cas en què les comunitats autònomes i les corporacions locals han d'incorporar necessàriament en els seus respectius instruments d'ordenació les rectificacions imprescindibles per acomodar les seves determinacions a aquells.

3. Els plans o instruments generals d'ordenació territorial o urbanística han de qualificar els espais territorials necessaris per a les diferents obres públiques d'interès general de l'Estat com a sistemes generals i han de ser classificats de conformitat amb la seva naturalesa, sense perjudici del que disposa l'article 9.1a de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions.

4. L'Administració General de l'Estat, en l'exercici de les seves competències, ha d'emetre informe en la instrucció dels procediments d'aprovació, modificació o revisió dels instruments de planificació territorial i urbanística que puguin afectar l'exercici de les competències estatals. Aquests informes tenen caràcter vinculant pel que fa a la preservació de les competències de l'Estat, i són evacuats, si s'escau, després dels intents que siguin procedents de trobar una solució negociada, en el termini màxim de dos mesos, transcorregut el qual s'entenen emesos amb caràcter favorable i es pot continuar amb la tramitació del procediment d'aprovació, llevat que afecti el domini o el servei públic de titularitat estatal. A falta de sol·licitud de l'informe preceptiu, així com en el supòsit de disconformitat emesa per l'òrgan competent per raó de la matèria o en els casos de silenci esmentats en què no opera la presumpció del caràcter favorable de l'informe, no es pot aprovar el corresponent instrument de planificació territorial o urbanística en el que afecti les competències estatals.

Disposició addicional tercera. *Construcció de les obres públiques d'interès general.*

1. Els projectes d'obres públiques d'interès general es remeten a l'Administració urbanística competent, per tal que informi sobre l'adaptació dels esmentats projectes al planejament urbanístic que sigui aplicable. Aquest informe s'emet en el termini d'un mes, passat el qual s'entén evacuat en sentit favorable.

2. En el cas que aquestes obres es construeixin sobre terrenys no reservats pel planejament urbanístic, i sempre que no sigui possible resoldre les eventuals discrepàncies mitjançant un acord, de conformitat amb la normativa d'aplicació, la decisió estatal respecte a l'execució del projecte preval sobre el planejament urbanístic, el contingut del qual s'ha d'acomodar a les determinacions d'aquella.

3. La construcció, la modificació i l'ampliació de les obres públiques d'interès general no estan sotmeses a llicència o a qualsevol altre acte de control preventiu municipal, sempre que se segueixi el que preveu l'apartat 1 d'aquesta disposició.

4. No és procedent que els òrgans urbanístics suspenguin l'execució de les obres públiques d'interès general quan aquestes es realitzin en compliment dels plans i projectes d'obres aprovats pels òrgans competents pel procediment establert o es tracti d'obres d'emergència.

Disposició addicional quarta. *Avaluació de l'impacte ambiental.*

Les obres públiques que es construeixin mitjançant contracte de concessió se sotmeten al procediment d'avaluació d'impacte ambiental en els casos que estableix la legislació ambiental.

Disposició addicional cinquena. *Informe del Ministeri de Defensa.*

Amb caràcter previ a l'aprovació dels estudis de viabilitat previstos per als contractes de concessió d'obres públiques i que incideixin sobre zones declarades d'interès per a la defensa nacional o bé sobre terrenys, edificacions i instal·lacions, incloses les seves zones de seguretat, vinculats a les finalitats de la defensa nacional, s'ha de sol·licitar informe del Ministeri de Defensa respecte de la incidència esmentada. L'informe té caràcter vinculant i ha de ser evacuat en el termini de dos mesos; s'entén desfavorable, si no és emès, pel que fa a la defensa nacional.

Disposició addicional sisena. *Declaració d'utilitat pública.*

1. La declaració d'utilitat pública de les obres objecte d'un contracte de concessió d'obra pública s'ajusta al que disposa la legislació específica corresponent. L'aprovació del projecte de les obres i el consegüent acord d'adjudicació del contracte de concessió comporten la necessitat de l'ocupació dels béns i l'adquisició de drets necessaris per a la seva execució a les finalitats de l'expropiació forçosa i ocupació temporal dels béns i drets afectats, respecte dels quals el concessionari assumeix els drets i les obligacions del beneficiari.

2. En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat el reconeixement de la utilitat pública de cada obra concreta correspon al titular del departament competent per raó de la matèria.

Disposició addicional setena. *Procediment i competències en les concessions d'obres públiques de competència estatal.*

1. En els casos que preveuen els articles 130 al 134 i 226, o quan en el finançament d'un contracte es prevegi qualsevol forma d'ajuda o aportació estatal, o en la modificació dels esmentats contractes, l'aprovació per l'òrgan de contractació de l'expedient de contractació que preveu l'article 231.1 requereix l'informe previ del Ministeri d'Hisenda.

2. Les competències que en el títol V del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques es reconeixen a l'òrgan de contractació s'entenen atribuïdes sempre al titular del departament si, abans de la seva entrada en vigor, corresponien al Consell de Ministres en virtut del que disposa una norma de caràcter sectorial. Això no obstant, les resolucions que el ministre adopti com a conseqüència de l'assumpció d'aquestes noves competències exigeixen l'autorització prèvia del Consell de Ministres.

Disposició addicional vuitena. *Modificació de la Llei d'autopistes.*

Es modifiquen els articles següents de la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, que queden redactats tal com s'indica:

U. L'article 2 passa a tenir la redacció següent:

«Les concessions a les quals fa referència l'article anterior es regeixen pel que preveu per al contracte de concessió d'obres públiques la Llei de contractes de les administracions públiques en els termes que preveu l'article 7, i pel que preveu aquesta Llei.»

Dos. L'article 23 passa a tenir la redacció següent:

«1. Tant en la fase de construcció com en la d'explotació, l'Administració pot imposar penalitats

al concessionari per l'incompliment de les seves obligacions contractuals i sempre que sigui per causa imputable a aquest últim. Sense perjudici que aquestes obligacions es detallin amb més precisió al corresponent plec de clàusules generals, es pot considerar penalitzable l'incompliment total o parcial de les prohibicions que estableix aquesta Llei, l'omissió d'actuacions que siguin obligatòries conforme a aquesta i, especialment, la inobservança de les previsions que conté tant aquesta Llei com el seu desplegament reglamentari en matèria de limitacions de l'objecte social de les societats concessionàries. Així mateix, és penalitzable l'incompliment de terminis, la negligència en la conservació dels elements integrants de l'autopista, les deficiències en la seva senyalització i abalisament, la interrupció injustificada total o parcial del trànsit, el cobrament a l'usuari de quantitats superiors a les legalment autoritzades, així com qualsevol altre incompliment d'obligacions que contenen els plecs o que s'imposen per una resolució de l'autoritat administrativa competent.

2. El límit màxim de les penalitats per imposar no pot passar del 10 per cent del pressupost total de l'obra durant la seva fase de construcció. Si la concessió està en fase d'explotació, el límit màxim de les penalitats anuals no pot passar del 20 per cent dels ingressos obtinguts per l'explotació de l'autopista durant l'any anterior.

3. Amb independència del règim de penalitats que preveu el plec, l'Administració també pot imposar al concessionari multes coercitives quan persisteixi en l'incompliment de les seves obligacions, sempre que hagi estat requerit prèviament i no les hagi complert en el termini fixat. L'import diari de la multa és de 6.000 euros.»

Tres. L'article 36 passa a tenir la redacció següent:

«1. El delegat del Govern en les Societats Concessionàries d'Autopistes Nacionals de Peatge és l'òrgan coordinador, executiu i de relació de l'Administració General de l'Estat amb les societats esmentades, i li corresponen les funcions següents:

a) Coordinar les actuacions que acordi l'Administració en relació amb els contractes de concessió; a l'efecte pot demanar dels òrgans competents tots els informes o les dades que consideri convingents.

b) Vigilar i controlar el compliment per part del concessionari de les seves obligacions durant la fase d'explotació de la concessió i vetllar pel compliment del pla economicofinançer corresponent.

c) Rebre, tramitar i resoldre, quan escaigui, els escrits que adrecin els concessionaris a l'Administració i informar l'òrgan de contractació de les incidències que sorgeixen en el desenvolupament del contracte.

d) Qualsevol altra que tingui atribuïda en virtut d'una norma legal o reglamentària o que li reconegui el plec de clàusules o el corresponent acord d'adjudicació de la concessió.

2. En l'exercici de les seves funcions corresponen al delegat del Govern les competències següents:

a) Evacuar els informes que li siguin requerits per l'òrgan de contractació i expedir les certificacions que correspongui.

b) Proposar l'aprovació de les tarifes de peatges i les seves revisions i autoritzar els sistemes d'abonaments i bonificacions.

c) Proposar a l'òrgan de contractació els acords que siguin procedents en aplicació del règim jurídic aplicable als títols negociables dels drets de cobrament del concessionari i en matèria d'hipoteca de les concessions.

d) Formular les propostes que siguin procedents sobre el segrest i la reversió de la concessió o sobre la resolució del contracte.

e) Acordar, amb l'audiència prèvia del concessionari, la imposició de les penalitats i multes coercitives que preveuen la llei i el plec de clàusules administratives corresponent.

f) Fixar les condicions d'utilització de l'autopista amb caràcter temporal d'acord amb el que disposa l'article 29 de la Llei 25/1988, de 29 de juliol, de carreteres, en la redacció que en fa el Reial decret llei 11/2001, de 22 de juny.

g) Aprovar els contractes que el concessionari realitzi amb tercers per a l'explotació de les àrees de servei, així com els que es refereixin a la prestació d'aquests serveis necessaris per a l'explotació de l'autopista mateixa.

h) Demanar les dades i la informació que consideri necessàries de les societats concessionàries, comprovar-ne els llibres de comptes i acordar la inspecció d'instal·lacions i serveis, i poder assistir amb veu i sense vot a les reunions del seu consell d'administració.

3. El delegat de Govern pot exercir per delegació de l'òrgan de contractació qualsevol de les competències d'aquest, a excepció de les que li corresponen en matèria de segrest i reversió de la concessió, així com de resolució del contracte.»

Disposició addicional novena. Autorització al Govern.

El Govern ha d'aprovar la reglamentació tècnica que permeti la interoperabilitat dels sistemes de cobrament electrònic de peatges sense detenció del vehicle utilitzats pels concessionaris d'autopistes.

Disposició addicional desena. Modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes:

U. L'article 54 queda redactat en els termes següents:

«1. No obstant el que disposa l'article anterior, es pot atorgar l'explotació total o parcial dels serveis de temporada als titulars de concessions de creació, regeneració o condicionament de platges, en els termes que estableixi el títol corresponent.

2. També es pot atorgar l'autorització per a l'explotació total o parcial dels serveis de temporada a les platges, com a contraprestació al cost de l'execució d'una obra pública relacionada amb aquestes que, per la seva naturalesa i característiques, no sigui susceptible d'explotació econòmica.»

Dos. L'apartat 6 de l'article 84 queda redactat en els termes següents:

«6. Les comunitats autònomes i les corporacions locals estan exemptes del pagament del cànon d'ocupació a les concessions o autoritzacions que se'ls atorguin, sempre que aquestes no siguin objecte d'explotació lucrativa, directament o per tercers. També queden exemptes del pagament d'aquest cànon els casos que preveu l'apartat 2 de l'article 54 d'aquesta Llei.»

Disposició addicional onzena. Obres públiques hidràuliques.

S'introdueixen les modificacions següents al text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol:

U. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 125 amb la redacció següent:

«El títol V del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques s'aplica en el que no s'oposi al que preveuen els apartats anteriors d'aquest article.»

Dos. El capítol III del títol VIII queda redactat en els termes següents:

«CAPÍTOL III

Dels contractes de concessió d'obres hidràuliques

Article 133. Règim jurídic.

El règim jurídic del contracte de concessió d'obres hidràuliques és el que estableix el títol V del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, sense perjudici de les peculiaritats que estableixen els articles següents.

Article 134. Terminis.

No són aplicables els terminis que fixa l'article 263 de la Llei de contractes de les administracions públiques, i s'estableixen els següents:

a) El termini de la concessió per a la construcció i l'explotació o només l'explotació de les obres hidràuliques és el que preveu cada plec de clàusules administratives particulars, per a la qual cosa es té en compte la naturalesa de les obres i la inversió per fer, sense que pugui excedir en cap cas els 75 anys.

b) Els terminis fixats en el plec poden ser prorrogats fins al límit que estableix l'apartat anterior i reduïts d'acord amb el que preveu el títol V del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques.

Article 135. Plec de condicions administratives particulars.

L'Administració concedent pot incloure en els plecs de clàusules administratives particulars, a més dels aspectes que preveu l'article 230 de la Llei de contractes de les administracions públiques, els següents:

a) L'obligació al licitador seleccionat d'incorporar a la societat o entitat que a l'efecte es constitueixi les comunitats d'usuaris de l'aigua relacionades amb l'obra objecte de la concessió.

b) La determinació dels mecanismes adequats per a la recuperació de les aportacions que, si s'escau, hagi realitzat.»

Disposició addicional dotzena. Infraestructures del sector energètic.

1. Es regeixen per la seva legislació específica les obres i instal·lacions relacionades amb el sistema de transport i distribució d'energia elèctrica, les telecomunicacions, el gas i els hidrocarburs.

2. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, és aplicable a les instal·lacions de la xarxa de transport d'energia elèctrica que regula l'article 35 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, així

com a les instal·lacions de la xarxa bàsica de transport de gas natural que regula l'article 59 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, les autoritzacions del qual siguin competència de l'Administració General de l'Estat, el que disposen les disposicions addicionals segona i tercera d'aquesta Llei.

3. L'informe a què es refereix l'apartat 1 de la disposició addicional tercera es remet i obté en el si dels procediments que estableix i regula la legislació sectorial aplicable.

4. Les decisions que finalment adoptin els òrgans estatals competents sobre l'execució de les instal·lacions esmentades als apartats 2 i 3 d'aquesta disposició les comunica el Ministeri d'Economia a les comunitats autònomes i entitats locals afectades, a fi que procedeixin, si s'escau, a modificar en el que sigui necessari els plans territorials i urbanístics corresponents.

Disposició addicional tretzena. *Garantia d'accessibilitat per a persones amb discapacitat i persones grans.*

Les obres públiques que es construeixin mitjançant contracte de concessió, incloses les zones complementàries d'explotació comercial a les quals es refereix l'article 223 de la Llei de contractes de les administracions públiques, observen les disposicions normatives que siguin aplicables en matèria d'eliminació de barreres i promoció de l'accessibilitat, de manera que se n'asseguri l'ús en condicions de comoditat i seguretat per part de les persones amb discapacitat i persones grans que tinguin problemes de mobilitat o comunicació.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin, contradiguin o siguin incompatibles amb el que disposen aquesta Llei, i, en especial:

a) Els articles 124.4, 139 i l'incís «el percentatge del 30 per 100 de l'article 131» de la disposició final primera de la Llei de contractes de les administracions públiques.

b) Els articles 4.2; 5; 6; 7; 13; 16.1; 25.2, 25 bis; 26; 30; 32 i 34 de la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió.

c) Els articles 53 al 105 i l'article 111 de la Llei general d'obres públiques de 13 d'abril de 1877.

d) L'apartat 2 de l'article 5 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, en el que resulti aplicable a les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, així com l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, en el que resulti aplicable a les instal·lacions de la xarxa bàsica de transport de gas natural.

Disposició final primera. *Títol competencial i caràcter de la legislació.*

1. Aquesta Llei és d'aplicació general a l'Administració General de l'Estat i a les entitats de dret públic que hi són vinculades o en depenen. És aplicable a la resta d'administracions públiques en els termes i amb l'abast que assenyalen els apartats següents.

2. Constitueixen legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució els preceptes que a continuació s'enumeren:

a) Els articles 5.2.a), 7, 130 al 134 i 157.a) de la Llei de contractes de les administracions públiques en la redacció que en fan els apartats un a tres de l'article únic d'aquesta Llei.

b) Els articles que conté el títol V del llibre II de la Llei de contractes de les administracions públiques, llevat el que disposen l'apartat 4 d'aquesta disposició i els articles o part d'aquests que a continuació s'enumeren:

L'article 223.

El termini d'un mes ampliable per un altre mes de l'apartat 3, l'apartat 4 i el termini de tres mesos ampliable a sis i el sentit desestimatori del silenci de l'apartat 5 de l'article 227.

L'últim incís de l'apartat 1, el termini d'un mes ampliable per un altre mes de l'apartat 3 i els apartats 4 i 5 de l'article 228.

L'apartat 3 de l'article 229.

L'últim incís de l'apartat 1 de l'article 231.

L'apartat 3 de l'article 235.

El percentatge del 30 per cent de l'apartat 1 de l'article 237.

L'apartat 1 de l'article 238.

L'apartat 2 de l'article 245.

L'apartat 5 de l'article 246.

L'article 247.

Els apartats 2 i 3 de l'article 251.

Els límits màxims de les penalitats que preveuen l'apartat 2 i els apartats 5 i 6 de l'article 252.

L'apartat 7 de l'article 254.

L'apartat 2 de l'article 255.

c) Les següents disposicions de la part final:

La disposició addicional primera.

La disposició addicional segona, apartat 1, primer paràgraf.

La disposició addicional quarta.

La disposició addicional sisena, llevat la segona frase de l'apartat 1, des de «l'aprovació...» fins a «... del beneficiari», i l'apartat 2.

La disposició addicional onzena.

La disposició final segona.

La disposició final quarta.

3. Constitueixen legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.13a de la Constitució els preceptes que a continuació s'enumeren:

La disposició addicional segona, apartat 1, segon paràgraf.

La disposició addicional novena.

4. Els articles que s'indiquen a continuació es dicten a l'empara de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en virtut del que disposa l'article 149.1.4a, 6a, 8a, 14a i 24a de la Constitució:

L'article 246.6.

L'article 253.1.

L'article 254.1 i 2.

L'article 255.1.

L'article 256.

L'article 257.

L'article 258.

L'article 260.

La disposició addicional segona, apartats 2 i 3.

La disposició addicional tercera.

La disposició addicional desena.

5. La disposició addicional dotzena es dicta a l'empara del que preveu l'article 149.1.22a i 25a de la Constitució.

Disposició final segona. *Caràcter bàsic de les normes de desplegament.*

Les normes que, en desplegament d'aquesta Llei, promulgui l'Administració General de l'Estat poden tenir

caràcter de bàsiques quan constitueixin el complement necessari de l'esmentat caràcter respecte dels articles que el tenen atribuït conforme a la disposició final primera i així s'assenyali en la mateixa norma de desplegament.

Disposició final tercera. *Aplicació de la Llei.*

Aquesta Llei és aplicable als contractes la licitació dels quals es faci posteriorment a la seva entrada en vigor. A aquests efectes, s'entén que s'ha fet la licitació en la data de la primera publicació del corresponent anunci de licitació. En els procediments negociats sense publicitat s'entén que s'ha fet la licitació a partir de la data de tramesa de la invitació als empresaris a presentar ofertes.

Disposició final quarta. *Facultats de desplegament.*

S'autoritza el Consell de Ministres per dictar les disposicions necessàries en desplegament d'aquesta Llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor als tres mesos des de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 23 de maig de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

10523 *LLEI 14/2003, de 26 de maig, de modificació de la Llei 50/1981, de 30 de desembre, per la qual es regula l'Estatut orgànic del ministeri fiscal. («BOE» 126, de 27-5-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'aprovació d'un renovat règim jurídic cridat a regular alguns dels aspectes de l'organització i el funcionament del ministeri fiscal representa una iniciativa la procedència de la qual es justifica per si mateixa. Així va ser entès en el moment de la subscripció del Pacte d'Estat sobre la justícia i així ho imposa la convicció compartida que el ministeri fiscal constitueix una de les peces clau per al funcionament de l'Administració de justícia i, amb aquesta, del mateix Estat de dret. De la seva modernitat i del grau d'eficàcia amb què exerceixi les funcions que li són assignades dependrà, en bona mesura, l'efectiva vigència d'alguns dels valors constitucionals compromesos en tot procés jurisdiccional.

La Constitució de 1978, trencant la gairebé generalitzada abstenció del constitucionalisme espanyol respecte del fiscal, va incorporar a l'article 124 un model de la institució que emmarca lògicament aquest projecte de reforma.

D'acord amb aquesta idea, l'Estatut orgànic del ministeri fiscal, aprovat per la Llei 50/1981, de 30 de desembre, representa la peça clau per a la definició d'aquell model. Com a tal norma estatutària ha complert 20 anys de vigència, i s'ha afegit així a aquesta tònica històrica abans apuntada d'estabilitat normativa.

Les matèries que són objecte de modificació legal han estat decidides a partir dels continguts del Pacte d'Estat, al seu torn analitzats d'acord amb l'experiència dels últims anys relativa al funcionament de la institució.

La reforma, en conseqüència, suposa desenvolupar el model constitucional adaptant l'organització i el funcionament del ministeri fiscal a les noves responsabilitats, incorporant plenament principis constitucionals i democràtics com els de la temporalitat en l'acompliment dels càrrecs, els criteris de mèrit, especialització i formació per exercir determinades responsabilitats, així com l'enfortiment del paper que li correspon al Consell Fiscal.

II

Es consagra en aquesta reforma l'actuació del ministeri fiscal en els processos civils quan hi estigui compromès l'interès social o afectin menors, incapaços o desvalguts, així com la seva funció de vetllar per la protecció processal de les víctimes, intervenir en els processos relatius a la responsabilitat penal dels menors orientant la seva actuació a la satisfacció de l'interès superior del menor, i en les qüestions d'inconstitucionalitat i processos laborals.

El Pacte d'Estat per a la reforma de l'Administració de justícia ja va proclamar la importància d'incorporar criteris de mèrit, especialització, rendiment i qualitat de treball, junt amb l'antiguitat, per a la promoció al si de la carrera fiscal.

La mateixa memòria de la Fiscalia General de l'Estat corresponent a l'any 2001 celebrava l'opció en aquest sentit incorporada al Pacte d'Estat, i recordava que l'antiguitat ha de representar una dada clau per a la promoció professional. L'antiguitat sol ser expressió d'un exercici professional que, com a tal, ha contribuït a consolidar una experiència singularment valuosa. Tanmateix, no es pot convertir en l'únic factor determinant de l'assumpció de responsabilitats en la carrera fiscal.

Hi ha, doncs, raons per afirmar que el sistema de promoció actual basat en l'estricta pas del temps contereix una imatge incompatible amb la visió d'un ministeri fiscal modern, dinàmic i compromès amb els valors constitucionals la promoció i la defensa dels quals li incumben. I per això la reforma ha considerat oportú que totes les destinacions corresponents a fiscalies el comandament de les quals estigui exercit per un fiscal de sala siguin cobertes d'acord amb criteris d'idoneïtat.

El fet que les propostes de nomenament hagin de tenir l'informe previ del Consell Fiscal afegeix una garantia que el judici d'idoneïtat no serà fruit de la precipitació, sinó de l'anàlisi ponderada del grau d'especialització i vàlua de cadascun dels candidats.

III

En el marc del punt novè del Pacte d'Estat per a la reforma de la justícia, s'aborda una modernització i una adaptació de la Secretaria Tècnica com a òrgan de suport al fiscal general de l'Estat. A diferència de la situació actual en què el titular del comandament de